

1. యజ్ఞము అభిష్ట సిద్ధిదాయకము

కోరికలుండుట తప్పుకాదు. వదలవలసినది వాటి స్వరూపము, సాధనాల నికృష్టత. శ్రేష్టమైన కోరికలలో స్వయంహితసాధనేకాక ఇతరుల శ్రేయస్సును గురించి ఆలోచన కూడా కలిసి ఉంటుంది. ఈ శ్రేష్టమైన కోరికలు నెరవేర్చుకొనుటకు దివ్యద్రవ్యా ఋషిసమూహాల అనుభూతుల ప్రయోగశాలలో యజ్ఞము అనే ఒకే ఒక శబ్దము దొరకుతుంది. ఈనాడు కామ్యుజ్జముల విధానాలు లోపించాయి. అక్కడక్కడ కొన్ని సంకేతాలు మాత్రమే లభిస్తున్నాయి. పురాణాలలో ముఖ్యముగా అగ్నిపురాణములో రాజ్యప్రాప్తి కొరకు, వ్యాధినాశనము కొరకు, అకాలమృత్యువు నుంచి రక్షించుకొనుటకు, ధర్మ, అర్థ, కామ, మోక్షాల నిచ్చే విధానాలు, ధనప్రాప్తి కొరకు లక్ష్మీ యజ్ఞము, వాటి సిద్ధికి సంబంధించిన మంత్రాలలో నిర్ణయించబడిన హవన సామాగ్రితో చేసిన యజ్ఞము వల్ల సకల కోరికలు తీర్చుకొనే అనేక ప్రయోగాల వివరణ దొరుకుతుంది.

యజ్ఞము అనగా శ్రద్ధహృతమే కాదు అద్భుత విజ్ఞానము కూడా

భౌతికశక్తి, ప్రాణశక్తుల సమన్వయముతో పురాతన వైజ్ఞానికులు మూడవశక్తిని ఆవిర్భవింపచేయుటలో గొప్పసాఫల్యాన్ని పొందారు. దానికి యజ్ఞాన్ని అని నామకరణ చేశారు. దీని వైజ్ఞానికతలను ఐదు రకాలుగా తెలుసుకోవచ్చును.

1. **యజ్ఞకుండ ఆకృతి :-** జ్యామితీయ నిర్మాణము శక్తిధారలను ఆకర్షించుకుంటుంది. అందుకే ఒకమహనీయుడు God geometrisizes అన్నాడు. విభిన్న ఆకృతులలో నిర్మించబడిన యజ్ఞకుండములు విశిష్ట ప్రయోజనాల కొరకు ఉపయోగపడతాయి. వాటిలో ముఖ్యమైనవి- యోనికుండము, అర్ధచంద్రకుండము, త్రికోణకుండము, వృత్తకుండము, సమఅష్టాస్రకుండము, సమషడస్రకుండము, చతుష్కోణాస్రకుండము, పద్మకుండము. ఈ ఆకృతుల వల్ల అందులో ఉత్పన్నమయ్యే వేడిని, కాంతిని అదుపులోకి తెచ్చి వాతావరణములో కావలసిన మార్పులు తీసుకురాగలము.

ఈ ఆకృతులు సవగ్రహాల నుంచి వచ్చే శక్తిధారలకు కేంద్రస్థానములుగా కూడా ఉపయోగపడతాయి. ఉపయోగించుకోగలిగే వ్యక్తి గ్రహదోషాలను నివారించుకొని జాతకంలోని రాజయోగాల సామర్థ్యమును అనేక రెట్లు పెంపొందించుకొనగలడు. అంతేకాక గ్రహాల ఆధిపత్యాన్ని బట్టి వాస్తుదోషాలను కూడా నివారించుకొనగలడు.

2. **సమిధలను ఎన్నుకొనుట :-** వేడికి, వెలుతురికి, ఆలోచనలకి మధ్య ఘనిష్ట సంబంధము ఉన్నది. అగ్నితత్వము - మానసికతలము (Mental plane) లేక గాయత్రీ మంత్రములో చెప్పబడిన 'స్వ' లోకము. ప్రతి పదార్థములోను లోపల ఉన్న అగ్ని (లేటెంట్ హీట్) పదార్థము, జాతి యొక్క స్వభావాన్ని తెలియచేస్తుంది.

ఉదా॥కు మానవజాతి యొక్క శరీర ఉష్ణోగ్రత 98.4 డిగ్రీలు ఫారెన్ హీట్.

యజ్ఞకర్త యొక్క కామమనస్సు (కోరికల, ఆలోచనల కలయిక) బట్టి యజ్ఞములో ఉయోగించే సమిధలను నిర్ణయించుకోవాలి. ఇది సాధకుని కోరికకు ప్రధాన వస్తువుగా (బ్యాక్ గ్రౌండ్) గా పనిచేస్తుంది. ఆ శ్రేష్టమైన సంపదలు పెంపొందించుకోవటానికి మామిడి సమిధలు యజ్ఞంలో వాడితే చాలా మంచిది.

3. **హవనసామాగ్రి :-** యజ్ఞములో పాల్గొనే వారి కోరికలను బట్టి యజ్ఞములో వేసే హవన సామాగ్రి నిర్ణయించబడుతుంది. వైజ్ఞానిక ప్రక్రియలో ఉపయోగించబడిన హవన సామాగ్రి బాష్పీకృతమై కోరికలు తీరటానికి తగిన వాతావరణాన్ని నిర్మిస్తుంది.

ఉదా॥ హవనసామాగ్రిగా ఉపయోగించబడే గుడ్ నైట్ కాయిలు వాతావరణములో నిద్రాభంగాన్ని కలిగించే పరిస్థితులను మార్చివేస్తుంది.

సాధారణంగా ఎండుమిర్చిని అగ్నిలో వేస్తే ఎలాంటి బాహ్యపరిస్థితి ఏర్పడుతుందో అందరికీ తెలిసినదే. అలాగే పరిమళద్రవ్యాలు, జీడిపప్పు, ద్రాక్ష, కర్జూరం, మొదలైన పదార్థాలు అగ్నిలో ఆహుతివేస్తే ధాటి

ధూమము మనుషులని ఎంతగా ఆకర్షిస్తాయో కూడా మనకి తెలిసినదే. కష్టసాధ్యమైన పనులకు దైవీ సహకారము ఎంతో అవసరం. విశిష్టదైవీ శక్తులని ఆకర్షించే శక్తి విశిష్ట పదార్థాలకు ఉన్నది.

ఉదా|| ఆవు నెయ్యి వాతావరణంలో పరిపాలనా సామర్థ్యమును పెంచుతుంది. తులసి పవిత్రతను పెంచుతుంది. బిల్వపత్రాలు సంపదని పెంచుతాయి. నువ్వులు పెద్దల యొక్క, పితృదేవతల యొక్క సహాయసహకారాలను లభింపచేయటమేకాక కుటుంబంలో శాంతి, పరస్పర అవగాహనలను పెంచుతాయి. యజ్ఞస్థలములో వెలువడిన యజ్ఞధూమము వల్ల వాయుపరిశుద్ధతే కాక అక్కడ ఉన్న పృథ్వీ, జలము మొదలగు అనేక తత్వాలు పరిశుద్ధమౌతాయి. మానవశరీరంలో రోగనిరాధక, వినాశక అణువుల పెరుగుదల ఉంటుంది. అందువల్ల వ్యక్తి ఆరోగ్యము బాగుపడుతుంది. కుందేళ్ళు, ఎలుకల మీద హోమధూమము యొక్క ఈ శక్తిని పరీక్షించి అది వాస్తవమని నిరూపించారు. అంతేకాక యజ్ఞధూమము యొక్క సాత్విక లక్షణాలు మేఘాలలో చొరబడి వర్షించి భూమి మీదవున్న అన్నము ఓషధులలో సత్వగుణపరిమాణాన్ని పెంచుతాయి. ఈ విధముగా యజ్ఞము అనేక రకాలుగా పర్యావరణంలో కాలుష్యాన్ని తొలగిస్తుంది.

ప్రతిదినము యజ్ఞము నిర్వహించబడుతున్న ఇళ్ళల్లో అస్వస్థతలు, అనారోగ్యము, వ్యాధులు తగ్గుముఖం పట్టినట్లుగా పరిశోధనలలో వెల్లడయినది. ఎందుకంటే యజ్ఞము వలన స్వచ్ఛమైన, పోషణయుతమైన, ఔషధీకృత వాతావరణము ఏర్పడటమే కారణము. ఇది మెదడు యొక్క కణాలను వినూత్న పరుస్తుంది. చర్మాన్ని ఉత్తేజపరచి, రక్తాన్ని శుద్ధిచేసి, ఆయాప్రదేశాలలో రోగకారకమైన క్రిములను పెరగకుండా నిరోధిస్తుంది. అగ్నిహోత్రము అంటే ప్రాథమికంగా ఒక చికిత్సా విధానము. వాతావరణానికి చికిత్స జరిపితే, చికిత్స పొందిన ఆ వాతావరణం మిమ్మల్ని స్వస్థత పరుస్తుంది.

డాక్టర్ హాకిన్స్ ఈ విధంగా తెలియచేశారు. పంచదార, నెయ్యి కలిపి అగ్నిలో కాల్చినందువలన కొన్ని రకాల వ్యాధులను కలుగచేసే సూక్ష్మజీవులను మట్టుపెట్టే ఒక విధమైన ధూమంఉత్పన్నం అవుతుంది. ఈ పొగ గొంతు దగ్గరవున్న క్రొన్ని గ్రంథులను ఉత్తేజపరచినందు వలన ఒక రకమైన ద్రవం ఉత్పత్తి అవుతుంది. ఆ ద్రవం వలన హృదయము, మనస్సు సంతోషంగా ఉంటాయి. పంచదారను మంటలో వేస్తే వచ్చే ధూమము వాతావరణమును శుద్ధిపరచటమేకాక క్షయ, ఆటలమ్మ, మసూచివంటి అంటువ్యాధుల కారకాలైన సూక్ష్మ క్రిములను అంతమొందిస్తుంది అంటారు ప్రొఫెసర్ టిల్వార్డ్.

యజ్ఞము ద్వారా మానసిక వ్యాధులను నివారించేందుకు ఉన్న అవకాశాలు చాలా ఆశాజనకమైనవి. నేటి మానసిక వ్యాధుల నిర్ధారణ, చికిత్సలు ఆధునిక విధానంలో పరిణతి చెందలేదనే చెప్పవచ్చును. మనోసంబంధిత వ్యాధులు మనల్ని ఆవరించాయన్న విషయం అవి పెరిగిన తరువాత మాత్రమే కనిపిస్తాయి. అందువల్లనే, వీటిపైన అంతగా శ్రద్ధచూపబడటంలేదు. ఆధునిక జీవితవిధానంలోని ఒత్తిడి, సాంఘిక ప్రవర్తనలోని క్రుంగుదల, నైతిక విలువల పతనం మనచుట్టూ వ్యాపిస్తూ మనో సంబంధిత వ్యాధుల పెరుగుదలను ఆందోళన కలిగించేటంతగా చేస్తున్నాయి. ఇలాంటి ప్రమాదకర సమస్యకు యజ్ఞము చక్కని పరిష్కారాన్ని ఇవ్వగలదు.

మాదక ద్రవ్యాలు, సాంఘిక బానిసత్వము, ఈనాడు పీడిస్తున్న చక్కెరవ్యాధి (షుగర్) హై బి.పీ, కేన్సర్ మొదలైన రోగాలు యజ్ఞోపతీ విధానము ద్వారా నివారించుకోవచ్చును. 1983 డిసెంబరు 3వతేదీన భోపాల్లో జరిగిన గ్యాస్ లీకేజ్ లో కొన్ని వందల ప్రాణాలు తీసిన విషవాయువులు, ఫ్యాక్టరీకి ఒక మైలు పరిధిలోనే ఉన్న శ్రీసోహాన్ లాల్, యస్. ఖుష్ వహా మరియు శ్రీ ఎం.ఎల్. రాథోడ్ గారి కుటుంబాలను ఏమీ చేయలేకపోయినవి. వీరు ప్రతిరోజు ఇంటిలో హవనం చేసుకుంటారు. అందువల్ల వీరు ఆసుపత్రిపాలు కాలేదు. 4-4-1985 'హిందూ' పత్రికలో (వేదిక్ వే టు బీట్ పొల్యూషన్) ఈ సంఘటన వర్ణించబడినది.

4. మంత్రాల శుద్ధస్పృష్ట ఉచ్చారణ:- అనుకూల పరిస్థితులు ఏర్పడటానికి చాలా ప్రముఖప్రాత్రను వహిస్తాయి. మంత్రశాస్త్రంలో ముఖ్యంగా గాయత్రీమంత్ర ప్రయోగము యజ్ఞము యొక్క లాభాలను అనేకరెట్లు పెంచుతుంది.

5. యజ్ఞము చేసే సమయము :-

అ. జీవగడియారాలు - యజ్ఞసమయాలు:- అనుదినము ఈ ప్రపంచంలో జరిగే సూర్యోదయ సూర్యాస్తమయాలు అతి ముఖ్యమైన ప్రభావము కలిగిన సంధిసమయాలు. అవి ప్రాణులపైన బలమైన

ప్రభావాన్ని కలుగచేస్తాయి. ఈ సమయాలలో పర్యావరణంలో చాలా విస్తృతమైన స్థాయిలో మార్పులు ఏర్పడి వాటి బలమైన ప్రభావాన్ని జీవజాలంపైన, ప్రకృతి, పరిసరాలపైన కలుగచేస్తాయి. ఈ విధమైన ఉద్దీపన కలుగచేయబడిన సమయాలకు అనుకూలంగా ఆ సమయాలలో యజ్ఞకార్యక్రమం నిర్వహించటం వలన జీవాధారమైన ప్రాణశక్తి తరంగాలను, మన సౌరమండలం నుండి భూమి మీదకు ఆకర్షించటం జరుగుతుంది.

శరీరంలో అనుక్షణం జరిగే క్రియలలోని హెచ్చుతగ్గులు, శరీరఉష్ణోగ్రతతోను, గుండెలయతోను, రక్తపోటుతోను, ఈ సంధిసమయాలు అనుసంధించబడి ఉన్నాయి. ఈ సంధి సమయాలలో ఉచ్చాస - నిచ్చాసల పద్ధతి తీవ్రమైన మార్పులకు గురికాబడుతుందనే విషయాన్ని, మన యోగ మరియు నాడీశాస్త్రాలలో ఎంతో ప్రాముఖ్యతను ఇస్తూ వెల్లడి చేశాయి. ఈ విధమైన భౌతిక, శారీరిక మార్పులు తిరిగి సరిచేయబడు విధానాలు మనిషి యొక్క మానసిక స్థితి పైన ఎంతో ప్రభావాన్ని చూపుతాయి కాబట్టి ఆ సమయంలో చేయబడే యజ్ఞం, ఈ ప్రకృతిలోని లయకు అనుగుణంగా మానవశరీరం, మనస్సులు ఒకదానితో ఒకటి సహకరించుకుంటూ, జతగా సమర్థవంతంగా పనిచేసేటట్లుచేస్తుంది. సూర్యోదయ సమయంలో చేసిన యజ్ఞఫలితము వల్ల కలిగిన లాభాలు వాతావరణంలో సూర్యాస్తమయం వరకు చురుకుగా నిలిచి ఉంటాయి. సూర్యాస్తమయంలో చేయబడిన యజ్ఞము వలన ఏర్పడిన వాతావరణం తిరిగి సూర్యోదయం వరకు అవసరమైన అనుకూల పరిస్థితిని అందిస్తుంది. ఈ విధంగా ఒక అనంతమైన, పూర్తి ఉత్తేజంతో కూడిన చికిత్సావలయం, యజ్ఞము జరుగుతున్న ఇళ్ళల్లో ఏర్పడి ఉంటుంది.

ఆవుపేడతో చేసిన పిడకలు :- ఆవుపేడతో చేసిన పిడకలలో ఎంతో ఔషధీయ తత్వము ఉన్న విషయము కొన్నివేల సంవత్సరాలుగా మనకు తెలిసి, నిత్యము ఇంటి అవసరాలలో ఉపయోగిస్తూనే ఉన్నాము. ఆవుపేడలో మెథాల్, అమోనియా, ఫినాల్, ఇండాల్, ఫార్మలీన్ వంటి పదార్థాలు పుష్కలంగా ఉండి రోగకారక సూక్ష్మజీవులను నిర్మూలిస్తాయి.

అప్పుడే వేసిన ఆవుపేడలో ఓషధీ గుణాలతోపాటు, రోగనివారక గుణాలు కూడా ఉంటాయి. ఆవు పేడ పిడకలను కాల్చగా వచ్చిన ధూమంలో ఎంతో చురుకైన ఓషధీగుణాలున్నవనేది రుజువైన సత్యము. కొందరు రష్యా శాస్త్రవేత్తలు చేసిన పరిశోధనలలో ఆవుపేడకు అణుధార్మికతను నిరోధించే శక్తి ఉన్నట్లు తేలింది.

ఆహుతులు:- యజ్ఞంలో ఆవు నెయ్యి కలిపిన బియ్యం కొద్దిపరిమాణంలో రెండు ఆహుతులుగా వేయటం జరుగుతుంది. ఆయుర్వేద చికిత్స ప్రకారం ఆవు నెయ్యి బలమును కలిగించి, హృదయానికి ఉత్తేజాన్ని కలిగించేదిగా పరిగణిస్తారు. యజ్ఞములో కరిగి ఆవిరై వ్యాపించిన హోమధూమము ఎంతో ఉత్సాహాన్ని ఇస్తుంది, మంచి ఆకలిని కలిగిస్తుంది. ప్రకృతి చర్యలను సంతృప్తం చేస్తుంది కూడా. స్వచ్ఛమైన ఆవు నెయ్యి రోగకారక క్రిములను నిర్మూలించి, వాతావరణాన్ని పరిశుద్ధం చేయగలిగే శక్తిని కలిగి ఉండి మానవాళికి, జంతు, వృక్షజాలానికి ఎంతో సహకరిస్తుంది.

సూర్యోదయ సమయంలో చేసే యజ్ఞం :-

1. అగ్ని ప్రదీపన ఏర్పాటు : సూర్యోదయానికి పదినిమిషాల ముందు యజ్ఞ పాత్రలో బాగా ఎండిన, ఆవుపేడతో చేసిన పిడక ముక్కల్ని అమర్చండి. పాత్ర అడుగు భాగంలో ఒక పిడక ముక్కను అమర్చి, దానిమీద కర్పూరము లేదా ఆవునేతిలో బాగా తడిపిన వత్తిని వుంచండి. ఆ తరువాత దాని చుట్టూ పిడకముక్కలు అమర్చుతూ ఆహుతులు సమర్పించేందుకు మధ్యలో ఖాళీజాగా వుండేలా చూడండి. అగ్నిపుల్లగీసి ఆ వత్తిని గానీ, కర్పూరాన్నిగానీ వెలిగించండి. అవసరము అయితే ఒక వినకర్రనుపయోగించి మంట అంతటా వ్యాపించేలా, పిడక ముక్కలన్నీ అంటుకునేలా వినరండి.

2. వస్తుసామాగ్రి :- రెండుచిటికెళ్ళ శుభ్రమయిన, విరిగిపోని బియ్యం గింజలను ఎడమ అరచేతిలో గానీ, చిన్న పాత్రలోగాని వేసి, రెండుమూడు ఆవునేతి చుక్కలను వేసి బాగా కలిపి రెండు భాగాలుగా విడదీసి వుంచండి.

3. ఆహుతులు :- సరిగ్గా సూర్యుడు ఉదయిస్తున్న సమయంలో మొట్టమొదటి మంత్రమయిన 'సూర్యాయస్వాహా' అని ఉచ్చరిస్తూ బియ్యంలో ఒక భాగాన్ని తీసి అగ్నికి అర్పిస్తూ 'ఇదంసూర్యాయ ఇదం నమమ' అని మంత్రంలోని మొదటి భాగాన్ని ముగించండి. తరువాత 'ప్రజాపతయేస్వాహా' అంటూ రెండవభాగపు బియ్యాన్ని అగ్నికి సమర్పిస్తూ 'ఇదం ప్రజాపతయే ఇదం నమమ' అని మంత్రంలోని రెండవ భాగాన్ని

పూర్తిచేయండి. ఇలా అర్పించిన ఆహుతి అగ్నిలో పూర్తిగా ఆహుతి అయ్యేటంతవరకు దృష్టిని దానిమీదనే కేంద్రీకరించండి. దీనితో ఉదయపు యజ్ఞము పూర్తి అవుతుంది.

బి. సూర్యాస్తమయసమయంలో యజ్ఞం:- ఉదయపు యజ్ఞపాత్రను శుద్ధి చేసుకొని ఆహుతులకు కావలసిన ఆవునెయ్యి, బియ్యాన్ని సిద్ధంచేసుకోండి. సూర్యాస్తమయ సమయంలో ‘అగ్నేస్వాహా’ అంటూ మొదటి భాగం బియ్యాన్ని ఆహుతిగా సమర్పించి, వెంటనే ‘ఇదం అగ్నేయేఇదంనమమ’ అనండి. ఇదే విధంగా రెండవ ఆహుతిని ‘ప్రజాపతయేస్వాహా’ అంటూ సమర్పిస్తూ వెంటనే ‘ఇదంప్రజాపతయే ఇదం నమమ’ అని మంత్రాన్ని పూర్తిచేయండి. అగ్నిలో ఆహుతి కరిగిపోయేటంత వరకు దృష్టిని అగ్నిమీదే కేంద్రీకరించండి. దీనితో సాయంత్రము యజ్ఞము ముగిస్తుంది. ఈనాటి యుగసంధికాలంలో విశ్వశాంతి, సమృద్ధి అనేవి ఏర్పడటానికి ఋషులు అందించిన మేధా యజ్ఞాల కంటే మించిన విధివిధానము లేదు.

3. మహాయజ్ఞముల ద్వారా - మహా ప్రాణకుండలినీ యొక్క మంత్రము

యజ్ఞతత్వము ఎంతవ్యాపకమో అంతసూక్ష్మము. ఈ ప్రక్రియ యజ్ఞవేదికలలోనే గాక సృష్టిలోని అతిసూక్ష్మ పరమాణువులనుంచి బ్రహ్మాండమువరకు విస్తరించి ఉందని ఋషులు గుర్తించారు. ఈ మహాయజ్ఞ సంచాలకశక్తినే వేదాలలో అగ్ని అని సంబోధించారు.

లక్ష్మ్యరహితమైన, యుక్తముకాని క్రియాకలాపాలకు యజ్ఞములో స్థానములేదు. ప్రాచీన కాలములో చేసే యజ్ఞముల కర్మకాండ శరీరములో ఉన్న వాయువుల యొక్క అలౌకిక శక్తి సామర్థ్యాలను సాక్షాత్కరింపచేసి సాధకుడిని అతిసమర్థవంతునిగా చేస్తుంది. అందువలనే ఋషులు ప్రాణవిద్యను తెలుసుకొని యజ్ఞవిధానములో ఆ సూక్ష్మతను ఉపయోగించుకోవాలని కోరారు.

కుడి,ఎడమ నాసికల ద్వారా సూర్య,చంద్ర నాడుల రహస్యాన్ని తెలుపుటయే “ పౌర్ణమాస్యేష్టి ” విధానము. ఇది తెలియని వాడు యజ్ఞమేమిచేయగలడు? యజ్ఞము ద్వారా ప్రాణవిద్య వ్రతం తీసుకున్న తరువాత పశుబంధయజ్ఞము చేసేవారు. అనగా సాధకుడు తన పాశవిక ప్రవృత్తులపైన అంకుశము పెట్టుట. ఐదు ఇంద్రియములు, ఆరవది మనస్సు (పంచకోశసాధన, ఆత్మబోధ) - ఈ ఆరు పశువుల బంధనమే పశుబంధ యజ్ఞము. బాహ్య ఇంద్రియ సంయమనము తరువాత ఆంతరిక, దుష్ప్రవృత్తుల విధి అవసరము. ప్రాణ అపానవాయువుల సమత్వము లేక ఇడ, పింగళ స్వరములు సమభావముతో నడచినపుడుఉన్నస్థితి సాధకుడికి సోమయాగ, వాజపేయ యజ్ఞములు చేసే అర్హతను ప్రసాదిస్తాయి.

సుషుమ్నా నాడి ద్వారా ప్రాణాలను ఊర్ధ్వగమనము చేయించి దానితోపాటే శరీరములోని వీర్యమును సూక్ష్మీకృతము చేసి శీర్షస్థానమునకు తీసుకెళ్ళి అక్కడ ఉన్న దేవతలకు,ఇంద్రియాలకు ఈ సోమపానము చేయించుటయే వాజపేయ యజ్ఞము. ఆ విధముగా తిరిగి తిరిగి (శత క్రతు) యజ్ఞము చేయుటవలన సాధకుడు ఇంద్రపదవిని పొందుతాడు. అతని ఆధీనములోకి, అన్నీ దేవతలు, ఇంద్రియాలు వచ్చేస్తాయి.

“ ఇదే సాధకుని రాజసూయ యజ్ఞము” ఈ విధముగా రాజసూయ యజ్ఞము ద్వారా రాజు అయిన సాధకుడు తన ఆత్మ రూపి రాష్ట్రము, లేక విశ్వసమృద్ధికొరకు అశ్వమేధము చేయగలిగే అర్హత, సామర్థ్యము పొందుతాడు.

పైన చెప్పిన ఆధ్యాత్మిక, ప్రాణవిద్య యజ్ఞములనేవివరించి సాధకులకు తెలపడానికి వాటి ఆలంకారిక ప్రదర్శన మాత్రమే ఈ కర్మకాండతో కూడిన యజ్ఞములు. ఆధ్యాత్మిక ఉన్నతిని తెలుపని కర్మకాండ నిష్ప్రయోజనము, నిష్ప్రాణము. ప్రాణవిద్యరహితమైనటువంటి యజ్ఞములద్వారా సాధకుని ఉన్నతి, క్రమము తప్పటయేగాక “ శబ్దములను చదివి జ్ఞానులమను కొనేవారి వల్ల ” యజ్ఞము అశ్లీలత, పశువధ, మాంసాహారము లాంటి హేయ కర్మలకు కారణమయింది.

యజ్ఞములలోని బాహ్య కర్మకాండ సాధకుని ఆంతరికస్థితిని తెలుపుతుంది. యాజకుని శ్రద్ధయొక్క బాహ్య స్వరూపము భార్య. యాజకుని లక్ష్మ్యమే యజ్ఞస్తంభము (యూపము). యాజకుని భార్యను యూపానికి కట్టివేయడమనగా శ్రద్ధ, లక్ష్మ్యముతో కలిసి ఉండాలని అర్థము. అంటే యిడ, పింగళా స్వరములు

విధి పూర్వకముగా మేరుదండముతో స్థాపించబడుట. మూడున్నర కాయల్లో ఉన్న కుండలినీ శక్తి ప్రతీక యూపముతో కట్టి ఉన్న యాజకుని భార్య.

యజ్ఞములలోని పశువధ సాధకుని పాశవిక వృత్తులపైన నియంత్రణగా తెలుసుకోవాలి. “ అజైర్యష్టవ్యం ” అనే వాక్యాలలో మనుష్యుని కామవాసన ప్రవృత్తిని నియంత్రణ చేయడమే అని అర్థము. అదే విధముగా “ అవిహానన ” అంటే గొఱ్రెను బలి యిచ్చుట అని గాక సూర్యమార్గ భేదనము అని అర్థము. శృతివాక్యము కూడ “ సూర్యద్విరేణ తే విరజా ప్రయాంతి ” అనగా మోక్షముకోరుకునే వారు సూర్యద్వారము గుండా ప్రయాణిస్తారు. కాని ఆధ్యాత్మవిద్యాశూన్యులయిన మనుష్యుల చేతిలోకి కర్మకాండ వచ్చినపుడు మేకలను, గొఱ్రెలను బలి (అజ మేధము, అవి మేధము) ఇవ్వాలనే అర్థాన్నే తీసుకున్నారు తప్ప అవి అతి ఉచ్చ సాధనాసంకేతాలుగా తీసుకోలేదు.

ఇంతేగాక యజ్ఞములలో ఆవులను (గోవు) , గుఱ్ఱము (అశ్వము) లను వధించుట ప్రారంభించారు. నిజానికి “ గో ” తాత్పర్యము వాణి లేక మాట. వాణి అనగా కామధేనువు. దీనివల్లనే సంసారములో కావలసిన పనులు చేయబడుచున్నాయి. “ వాచామే విశ్వ భేషజం ” - నామాటే విశ్వానికి ఔషధి. ఔషధిగా మారటానికి పదార్థాన్ని అనేక రకాలుగా నలిపి, కాచి పురము పెట్టి, భస్మీకృతము చేస్తారు. కాని మన వాణి సంసారానికే మహాఔషధిగా మారాలంటే దానిని ఎన్ని రకాలుగా సాధించవలసిఉన్నదో కదా! ఇదే గో మేధము.

దీనికి ఏమి చేయాలి ?

ఇదే విధముగా రాష్ట్రప్రజలలోని ఆసురీ ప్రవృత్తుల నాశనము చేసే యజ్ఞము అశ్వమేధము. ఆధ్యాత్మిక యజ్ఞాలలో సోమపానము యొక్క ఉద్దేశ్యము కూడా అలంకారికమే. “ అధాః వై సోమో వృష్టి అశ్వస్యరేతః ” అనగా సూర్యునివేడివలన భూమిమీదనున్న నీరు సూక్ష్మరూపమై అంతరిక్షములో తిరుగుటయే సోమవల్లి. ఇదే సూర్యుని యొక్క రేతస్సు. ఇదే విధముగా శరీరములో ఉన్న ప్రాణరూపి సూర్యుని వేడిలో వీర్యమును ఊర్ధ్వగామి చేసి ఆ సోమపానమును చేయుటకు ఇంద్రుణ్ణి ఆహ్వానించాలి.

దక్షిణాగ్ని దేహముయొక్క జఠరాగ్ని. గార్హ పత్యాగ్ని స్థాపన అందులో హవిప్రధానము. హృదయస్థ అగ్నిలో ప్రాణదాన ఆహుతి యొక్క ఆలంకారిక వర్ణన. ఈ రెండు అగ్నుల వల్ల శరీరము రసయుక్తమై ప్రాణసంయుక్తమై ఉంటుంది. ఆహవనీయాగ్ని - ఉత్తరాగ్ని సంబంధము మూర్ధ్నిలో ఉన్న జ్ఞానాగ్నితో సంబంధము ఉంది. అక్కడే ఏడుగురు హోతలు యజ్ఞము చేస్తూ ఉంటారు. ఈ నాలుగు అగ్నులతోనే జరామర్త్య సత్రయాగము జరుగుతూ ఉంటుంది. ఈ విధమైన ఆధ్యాత్మిక యజ్ఞములలో ఆత్మ, పరమానంద స్వరూపమైన పరమాత్మలో తిరిగి, తిరిగి మునిగిలేచుటయే బాహ్య యజ్ఞములలో అవభృత స్నానముగా రూపొందింది. ఈ విధముగా ప్రతియజ్ఞము తనలో అనేక రహస్యాలను దాచుకొని ఉంది.

ఈ విధముగా సంపూర్ణ ప్రాణవిద్య యొక్క విభిన్న స్థాయిలలో సాధనారహస్యాలు యజ్ఞవిధానములో నిక్షిప్తమై ఉన్నవి. వాటి విధి విధానాలు సంపూర్ణముగా తెలుసుకొని మానవులు యజ్ఞములు ఆచరించుటవలన అనేక శక్తులు, సిద్ధులు పొందగలగుతారు.

అశ్వమేధ యజ్ఞస్థితిలో ఉన్న సాధకుడు తన ప్రాణరూపి అశ్వాన్ని శరీరంలో ఉన్న సమస్త నాడులలోకి ధ్యాన విజయముకొరకు పంపుతాడు. శరీరరూపి రాష్ట్రములోని నాడులే ప్రాణరూపి అశ్వము యొక్క విచారణ క్షేత్రము. ఎక్కడైనా వికారము ఉంటే, ప్రాణరూపి అశ్వమార్గము అధిరోహింపబడుతుంది. అదే విధముగా రాష్ట్రములో ఎక్కడైనా వికారరూపి శత్రువు ఉంటే అతడు ప్రాణరూపి అశ్వాన్ని కట్టేస్తాడు. ఇటువంటి పరిస్థితులలో అవరోధాన్ని నివారించుటకు అశ్వమేధకర్త చేసే ప్రయత్నాలే యుద్ధాలు. ఈ యుద్ధాలలో ప్రాణరూపి అశ్వము వికారరూపి శత్రువుల ద్వారా బంధించి ఉంటే అశ్వమేధము సఫలము కాదు. కాని వికారాలను గెల్చుకొని, అన్ని నాడీసముదాయాలలో నిర్విఘ్న ప్రాణసంచారము చేయించగలుగుతే తనను తాను పూర్తిగా వశము చేసుకున్న సాధకునకు అనేక అతీంద్రియ శక్తులు, లోక లోకాంతరగమనము, ఆత్మబోధ, తత్వబోధ స్పష్టమైన వివేకము లభిస్తాయి.

బ్లూ ప్రింట్ లేకుండా భవనాన్ని ఎలా నిర్మించలేమో ఆధ్యాత్మిక పుష్టభూమి లేకుండా ఏ యజ్ఞాన్ని నిర్వర్తించలేము. దీనిని సాధకులు, ఆత్మవిద్యా పిపాసువులు ప్రాణవిద్యారహస్యోద్ఘాటన ప్రక్రియగా

అర్ధము చేసుకోవాలి. వ్యక్తిరూపి రాష్ట్రములో జరిగేది సమిష్టిగత రాష్ట్రములో జరుగుతుంది. ‘ రాష్ట్రం వా అశ్వమేధః’ లో ఈ రహస్యమే చెప్పబడి ఉన్నది. అశ్వమేధయాజకులు తమ ఇంద్రియాల మీద దుష్ప్రవృత్తుల మీద విజయాన్ని సాధించవలసి ఉన్నది. అలాచేసినప్పుడే అశ్వమేధము యొక్క ఆధ్యాత్మిక ఫలితార్థమైన ప్రాణవిద్య యొక్క రహస్యాత్మిక లాభాలు వారివారి జీవితాలలో దేదీప్యమానంగా వెలుగుతూ కనిపిస్తాయి.

యజ్ఞాలకు రాజు అశ్వమేధము

‘ యజ్ఞో భువనస్యనాభిః ’ అని చెప్పబడితే యజ్ఞము దివ్య పురుషార్థరూపంలో ప్రత్యేక క్షేత్రములో వ్యాపించి ఉన్నది. ‘యజ్ఞోవై విష్ణుః’ యజ్ఞమే విష్ణువు అని చెప్పుటవల్ల సృష్టికర్త బ్రహ్మ యొక్క ఉత్పత్తి అయిన దివ్యనాభి యజ్ఞము అని అర్థము. ఈ విధముగా ఉత్పత్తి అయిన సృష్టికర్త బ్రహ్మాకి , సృష్టిలో యజ్ఞీయ అనుశాసనము, పురుషార్థమును జాగ్రత్తచేయమని ఆదేశింపబడినది.

సూర్యుడు, చంద్రుడు, వాయువు, అగ్ని, జలము, పృథ్వి అని యజ్ఞీయక్రమమును అనుసరించి సృష్టి యొక్క పోషణ, రక్షణవికాసము చేయుట మొదలెట్టారు. సముద్రము, మేఘాలు, పర్వతాలు, నదులు, వనస్పతులు యజ్ఞీయ అనుశాసనాన్ని పాటించటం మొదలెట్టాయి. పశు, పక్షి, క్రిమికీటకాదులు కూడా తమతమ సామర్థ్యాను సారము ప్రకృతికి సహకరించుట (సంగతీకరణము) అనే యజ్ఞీయ కార్యక్రమములో తమవంతు భారాన్ని పంచుకున్నాయి.

మనిషి కూడా దివ్య అనుశాసనాన్ని పాటించే దేవపూజన రూపంలో యజ్ఞీయకార్యక్రమాలను స్వీకరించాడు. పరస్పర ప్రేమసహకారాలతో నివసిస్తూ సహజీవనాన్ని సిద్ధింపచేసుకున్నాడు. కరుణ వల్ల భూతదయ , దానాది కార్యక్రమాలు మొదలెట్టాడు. ఈ విధమైన యజ్ఞమయ జీవనఫలశృతి సత్యయుగవతావరణమనే దివ్యపరదానము అతనికి చాలాకాలము వరకు లభిస్తూ వచ్చింది. కాలప్రవాహంలో యజ్ఞీయ అనుశాసనము నుండి విచలితమైన, జనమానస పరిష్కారంకొరకు భిన్నాభిన్నమైన సమాజాన్ని తిరిగి యజ్ఞీయ అనుశాసనములోకి తీసుకురావడానికి సమయానుసారముగా అనేక సఫల ప్రయోగాలు జరుగుతూ వచ్చాయి. ఉదాహరణకు దేవతావృత్తులవికాసముకొరకు దేవయజ్ఞాలు, మనుషులు - అతిథుల స్నేహసమ్మానముకొరకు సృయజ్ఞము, అనేక జీవజంతువుల పోషణ కొరకు భూతయజ్ఞములు లేక బలివైశ్య యజ్ఞక్రమము, పోషక ప్రవృత్తుల వికాసము కొరకు విష్ణుయజ్ఞము, మన్యుజాగరణ కొరకు రుద్రయజ్ఞము. అనాచార దమనము కొరకు చండీ యజ్ఞము మొదలగునవి చేస్తూ ఉండేవారు. పశుధన సంవర్ధనము కొరకు గోమేధము, అజమేధము, మొదలగునవి చేసేవారు. మేధ అనే శబ్దము యజ్ఞము యొక్క పర్యాయవాచకమే. సమాజంలో సత్రవృత్తుల సంవర్ధనకొరకు వాజపేయ యజ్ఞాలు, రాజనీతిక అనుశాసనము స్థాపించడానికి రాజసూయయజ్ఞము, సమస్తరాష్ట్రాన్ని సంఘటిత పరచి శక్తివంతము చేసి ముందుకు నడుపుటకు అశ్వమేధయజ్ఞాల వర్ధన లభిస్తుంది. అశ్వమేధము ఈ యజ్ఞాలన్నింటిలో సర్వశ్రేష్ఠముగా చెప్పబడి - యజ్ఞముల రాజుగా వర్ణింపబడింది. అందువల్ల అశ్వమేధ యజ్ఞానుష్ఠానము ఒక సామాన్య కర్మకాండకాదు అని స్పష్టమవుతుంది. అలాగే ఒక రాజుయొక్క రాజ్యకాంక్షను పూర్తిచేసే అహంకారంతో నిండిన కృత్యముకూడ కాజాలదు. ఋషుల దృష్టి కోణమును అర్ధము చేసికొన్నప్పుడే ఈ మహత్తర యజ్ఞానుష్ఠానము యొక్క స్వరూపము అర్ధమవుతుంది.

అశ్వమనగానేమి ? అశ్వమనగా వాడుకలో అర్ధము గుఱ్ఱము. కానీ యజ్ఞపరంగా దాని విశిష్ట అర్ధము వేరుగా ఉన్నది. అశ్+క్వన్, అశ్నుతే అధ్వానం , అశ్నుతే వ్యాప్నోతి అనగా తీవ్రగతిగలది, మార్గమంతా వ్యాపించునది. మహాశనో భవతి వ అశ్వః , బహు అశ్నాతీతి ఇతి అశ్వః - అనగా అధిక పరిమాణములో ఆహారము తీసుకునేది అశ్వము.

అశ్వశబ్దాన్ని జాతివాచకముగానే కాక వేదాలు గుణవాచకసంబోధనముగానే ఉపయోగించాయి అని తెలుస్తుంది. “ ఇంద్రో వై అశ్వః ” (ఇంద్రుడే అశ్వము) సూర్యో వా అశ్వః (సూర్యత్వమే అశ్వము) వేదాలలో అనేక చోట్ల యజ్ఞాగ్నియే అశ్వముగా చెప్పబడియున్నది. “ అగ్నిర్వ అశ్వః , ఆజ్యం మేధః ” అనగా అగ్నియే అశ్వము, నెయ్యి మేధము. “ అశ్వతో యత ఈశ్వరో వా అశ్వః , అశ్నుతే వ్యాప్నోతి సర్వం జగత్ సో అశ్వం

ఈశ్వరః ”- అనగా ప్రపంచమంతా సంచరించి వ్యాపించే అశ్వమే ఈశ్వరుడు.

పైన చెప్పిన శాస్త్రీయ ప్రమాణాల వల్ల అశ్వశబ్దానికి అర్థము గుర్తము అని అనుకొనుట మన అజ్ఞానము. ఈ భావనే అశ్వమేధయజ్ఞానికి సంబంధించిన అనేక భ్రాంతులకు కారణము.

“ మేధ ” శబ్దాన్ని అర్థం చేసుకుందాం - మేధశబ్దము యజ్ఞము యొక్క పర్యాయవాచకము. దానికి ఒక అర్థము వధ అని కూడ ఉంది. కాని శాస్త్రాలలో ఆ అర్థములో దాని ప్రయోగము వర్జితము. అశ్వమేధములాంటి మహత్తర ప్రయోగానికి, ఆ స్థాయికి సరిపడే భావాన్నే తీసుకోవాలి. ద్వేషము, హింస, క్రూరత్వము మొదలగునవి శాస్త్రాలు “ అయజ్ఞేయము ” అన్నాయి. అందువల్ల యజ్ఞసందర్భములో హింసాత్మక ప్రయోగాన్ని ఒప్పుకోలేము.

“ మేధ ” శబ్ద ఉత్పత్తి మిథ్, మిద్, మేథ్, మేద్ ఆది ధాతువులతో సంబంధించినదిగా నిర్ణయించారు. వీటి అర్థాలు కలుసుకొనుట, కలుపుట, తెలుసుకొనుట, ప్రేమించుట, పట్టుకొనుట . మేధ అనే పదానికి అర్థము బుద్ధిబలము, శక్తి , యజ్ఞము మొదలగునవిగా అర్థాలు చెప్పబడ్డాయి. ఈ పదాన్ని యజ్ఞము, అర్పణ, రసము, సారము, పూజ్యమైన, పవిత్రమైన అర్థాలలో కూడ ఉపయోగింపబడుతుంది. వాజసనేయ సంహితలోని 32వ అధ్యాయములోని “ సర్వమేధ ” ప్రకరణములో మేధ శబ్దము అర్థాలలోనే వివరింపబడినది.

ఇప్పుడు “అశ్వమేధము” అంటే ఏమిటో తెలుసుకుందాం. పైన వివరించిన శాస్త్రీయ అర్థములద్వారా “అశ్వమేధము” దాని స్థాయికి తగిన అర్థములో తెలుసుకొనుట సులభమౌతుంది.

అశ్వము గతిశీలత, శౌర్య, పరాక్రమాలకు చిహ్నము. మేధా అనే పదము మేధాశక్తి, శ్రేష్ఠబుద్ధికి ప్రతీక. అందువల్ల అశ్వమేధము యొక్క సహజ అర్థము “ శౌర్యపరాక్రమము, కళ్యాణకరమైన మేధాశక్తుల సంయోగ సంగమము. ”

‘అశ్వము’ క్షాత్రశక్తికి, ‘మేధా’ బ్రహ్మతేజస్సుకు ప్రతీక అయినపుడు వీటి సంయోగము ఒక పవిత్ర , మహత్తరమైన యజ్ఞకర్మగా మారటంలో ఆశ్చర్యమేముంది.?

శ్రేష్ఠ ప్రయోజనముల కొరకు సమర్పిత పురుషార్థము, ఉత్కృష్ట ఆలోచనా శక్తుల సంయోగమే ఒక ఆదర్శ సమాజాన్ని , నూతన రాష్ట్రాన్ని నిర్మించగలదు. అందువల్ల రాష్ట్ర నిర్మాణాన్ని అశ్వమేధము అన్నారు. (రాష్ట్రం వ అశ్వమేధః - శత.13-1-6-3) శతపథ బ్రాహ్మణములో అనేకసార్లు “ అశ్వమేధేన యజేత్ ” అనే వాక్యము పునరావృతమవుతుంది. దీని అర్థము అశ్వమేధము ద్వారా పూజించండి అంటే శౌర్యము, మేధాశక్తి సంయోగముతో పూజ చేయండి. పురుషసూక్తంలో “యజ్ఞేన యజ్ఞమయజంత దేవా” అనగా దేవతలు యజ్ఞము ద్వారా యజ్ఞమును పూజించారు. స్పష్టముగా శ్రేష్ఠకర్మలు చేయటానికి ఉద్దేశ్యాలుకూడ యజ్ఞమయముగా ఉండాలి. సాధనాలు కూడ సుసంస్కారవంతముగా ఉండాలి. క్రియాభావ సంకల్పములు కూడా యజ్ఞస్థాయిలో దేవతుల్యముగా ఉండాలి.

చేతనత్వము (మేధా) బ్రహ్మాండములో గతిశీలమయ్యేక్రమమును దృష్టిలో పెట్టుకొని శతపథ బ్రాహ్మణములోని మంత్రము 13-4-2-18 , 13-5-1-5 లో సూర్యుణ్ణి అశ్వమేధము అన్నారు. ఇదే విధముగా 11-2-5-1 లో చంద్రుణ్ణి అశ్వమేధముగా వర్ణించారు. ఇంతపెద్ద బాధ్యతను, దివ్యమేధస్సును, దివ్య పురుషార్థమును, జాగృతముచేసి వాటిని కలిపి రాష్ట్రస్థాయిలో యజ్ఞేయ జీవితవిధానమును పాటించే వ్యక్తి , వ్యక్తిని కలిపే అసామాన్య బాధ్యతయే అశ్వమేధ యజ్ఞము. ఇంత మహాకార్యాన్ని మహాకాలుని నిర్దేశానుసారము అతని అనుచరులు నిష్ఠగా చేయుటకు పూర్తి తత్పరతో ఉన్నారు. అశ్వమేధ అనుష్ఠానానికి అవసరమయ్యే అన్ని సాధనా సంపత్తులు తయారుగా ఉన్నాయి. యజ్ఞ భావముతో సుఖాలను, సౌకర్యాలను వదులుకొని తమ పరాక్రమాన్ని చూపించుటకు త్యాగశీలురైన సృజనసైనికుల విజయవాహినులు తయారుగాఉన్నాయి. యుగబుష్పి యొక్క ప్రచండ తపశ్చర్య దీనికొరకే చేయబడింది. గతిశీల ప్రతిభ తన పరాక్రమాన్ని యుగప్రజ్ఞావతరణ కొరకు బుష్పి చేతన నిర్దేశానుసారము వినియోగింపబడుటకు తయారుగా ఉన్నది. ఈ అశ్వమేధిక అనుష్ఠానముల సఫల ప్రయోగము తిరిగి మనదేశానికి అఖండకీర్తి తీసుకువస్తుందని ఆశిస్తున్నాము.

యజ్ఞము - మహాయజ్ఞము - అశ్వమేధ యజ్ఞము

యజ్ఞాలను మూడు రకాలుగా విభజించవచ్చును. వ్యక్తిగత జీవితములో ఉన్నతికొరకు యజ్ఞములు, సామాజిక జీవితములోని సమస్యలనివారణకొరకు మహా యజ్ఞములు, పూర్తి దేశవాతావరణములోనే మూలభూతమైన మార్పు తీసుకురావటానికి సార్వభౌమస్థాయిలో అశ్వమేధయజ్ఞములు జరుపబడుతూ ఉండేవి. బ్రహ్మపురాణంలో కల్ప ఆరంభకాలంలో వెయ్యి సంవత్సరములపాటు జరిగే మహాయజ్ఞ అనుష్ఠానము గురించి వర్ణన ఉన్నది.

“మేధ” సంబంధమైన కొన్ని భ్రాంతుల నివారణ

యజ్ఞ ప్రకరణంలో మేధా యజ్ఞాల స్థానము చాలా మహత్వపూర్ణమైనది. వేరు వేరు కాలాలలో “మేధ” శబ్దానికి భిన్న, భిన్న అర్థాలు ఇవ్వబడ్డాయి. మధ్యకాలంలో తమ స్వార్థాన్ని సిద్ధింపచేసుకొనడానికి ధర్మమనగా ఏమిటో తెలియని కొందరు, “మేధ” శబ్దానికి బలి అని అన్వయము చెప్పి యజ్ఞాలమీద తమ కలుషితమైన ముద్రవేశారు. ఈనాటి వివేక ప్రధాన యుగములో ఋషులు యజ్ఞాలను ఎలా “దర్శించారో” తెలుసుకోవటం చాల అవసరం.

వేదవాఙ్మయములో 4 రకాల మేధ యజ్ఞాలు బహుళ ప్రచారంలో ఉండేవి. 1. సర్వమేధము

2. నరమేధము 3. గోమేధము 4. అశ్వమేధము.

1. సర్వమేధము : స్వయముగా సంపాదించిన సంపద, ప్రతిభ, ఆయువు సమిష్టి

సత్ప్రయోజనాలకొరకు పూర్తిగా సమర్పణ చేయుట. స్వంతంగా ఏమి ఉంచుకొనకుండా ఉండుట.

హరిశ్చంద్రుడు, వాజశ్రవణ్ లాంటివారు ఆ కాలములో సమయానుకూలముగా సర్వమేధయజ్ఞాలు చేశారు.

2. నరమేధము : అనగా తపస్సంపన్నమైన జీవనవిధానము అలవాటుపడిన లోభ, మోహ,

అహంకారములాంటి కుసంస్కారాల పరిత్యాగము. పుత్రేషణ, విత్తేషణ, లోకేషణ లాంటి కోరికలనుండి

విముఖులగుట. జీవన విధానాన్ని తపోమయం చేసుకొనుట, ఆలోచనలో ఉదారత్వము పెంచి సత్యజీవన

వ్యవహారాలలో ఆత్మీయతను నింపుకొనుట. అంతఃకరణములో సదాశయాలయెడ ప్రగాఢశ్రద్ధను పరిపక్వము

చేసుకొనుట.

3. గోమేధము : నిద్రాణమై ఉన్న త్రువృత్తుల జాగరణకొరకు స్వాధ్యాయ , శిక్షణా కౌశల్యము

పెంచుకొనుట, వ్యక్తి సమాజములో ధైవీ గుణములు పెంచుట.

4. అశ్వమేధము : వ్యక్తిగత, సవిష్టిగత సామర్థ్యాలను బలవంతంగా దేశనిర్మాణము కొరకు

ఉపయోగించుకొనే ప్రక్రియ. సంచితకుసంస్కారాలు, క్షుద్రప్రయోజనాల కొరకు జీవించమని చెప్తుంది.

కుత్సితమైన లోక ప్రవాహం స్వజనులకోరిక కూడ ఈదిశవైపే తోస్తుంది. సమస్త అవరోధాలను అధిగమిస్తూ

లభించిన సామర్థ్యాన్ని అతి తక్కువగా కుటుంబ నిర్వహణ కొరకు ఉంచుకొని మిగిలినదంతా సమాజ శ్రేయస్సు

కొరకు ఉపయోగిస్తాము” అనే వ్రతము తీసుకొనుట అశ్వమేధము.

యజ్ఞప్రక్రియలన్నీ ఈ సిద్ధాంతాలమీద ఆధారమై ఉండేవి. కర్మకాండలు స్థూలకంటికి కనిపించే

ప్రక్రియలు మాత్రమే. పైప్రయోజనముల కొరకు అనేకసార్లు ఏవిధానాన్ని యాజకుడు తీసుకొనబోతున్నాడో దాని

యొక్క సార్వజనిక ఘోషణగా ఈ యజ్ఞ ఆయోజనాలు చేయబడేవి. అనేకసార్లు మూర్ధన్య పురోహితులద్వారా

వ్యాపకమైన విశాల జనసమూహానికి మహాత్వపూర్ణ ప్రయోజనానికి సామూహిక దీక్షగా ఈ యజ్ఞప్రక్రియలను

ఉపయోగించేవారు.

యజ్ఞవివేచనలో ఉపయోగించబడిన రెండు శబ్దముల అర్థములను అనర్థము చేసి పెట్టారు.

“మేధ” అనే పదానికి అర్థము సమర్పణ లేక సంఘటన కాని వధించుట అనే అర్థముకూడ ఉన్నది. కాని

యజ్ఞాల దర్శనము తెలుసుకొనినవారు సమర్పణ అనే భావము తీసుకుంటారు తప్ప, హత్యాకాండకు అనుమతిగా

తీసుకోరు. ఈ పదాల ప్రయోగములో అశ్వము, గోవు, నరుడు అనే పేరుగల ప్రాణులను వధించి హోమము

చేయాలి, అనే అర్థము వచ్చేటప్పటికి యజ్ఞ పుష్ట భూమిలో అశ్వము - శక్తి, వైభవాన్ని, గో- ఇంద్రియాలను,

నరుడు - వ్యక్తిత్వాన్ని పవిత్రము చేసుకొని ఈశ్వరార్పణ చేయుటే ఇక్కడ వాస్తవికతాత్పర్యము.

ఈ ప్రసంగములోనే “అలభన” అనే పదము వచ్చిపడింది. దీని అర్థము వధించుట లేక స్పర్శ అని అర్థము. యజ్ఞమునకు ఇంకొకపేరు “ అధ్వరము” అంటే హింస లేని కర్మ అని అర్థము. అటువంటప్పుడు రక్తపాతము జరిగే అవకాశము ఎక్కడ ఉన్నది? అటువంటి పరిస్థితులలో పశువులను లేక మనుష్యులను చంపి అగ్నిలో హోమముచేయుట అనేది ఎంత బుద్ధిహీనతో ఆలోచించండి. ఇటువంటి కూడని పరిస్థితులను చూసే బుద్ధుడు, మహావీరుడు లాంటి ఆత్ములువచ్చి ఈ వికృతి అంకురిస్తున్నప్పుడే పీకిపారవేశారు. పంచ తంత్రములో ఈవిధముగా చెప్పబడినది.

“ వృక్షాన్ చిత్వా పశూన్ హత్వా కృత్వా రుధిర కర్దమమ్ యద్వేషం గమ్యతే స్వర్గం నరకం కేన గమ్యతే ”

అనగా పశువులను హింసజేసి స్వర్గానికి వెళ్తాము అంటే మరి నరకానికి వెళ్ళే దారేమిటి?

వైదిక హింసా హింసా న భవతి దీని తాత్పర్యము తెలుసు కోండి.

యజ్ఞములలో జరిగే పశుహింస హింసకాదు. వేదోక్తము కనుక ఇందులో ఏమీదోషము లేదు. అని పైన చెప్పబడిన ఉక్తికి అర్థము. కానీ ఈ అర్థము ఏవిధముగాను బుద్ధి వివేకము సంగతముకాదు. దీని నిజమైన అర్థము తెలుసుకొనుటకు పూర్వానుగ్రహము వదలి ఆలోచించవలసిన ఉన్నది.

ముందు వైదికీ అనే శబ్దము గురించి తెలుసుకుందాం. ‘ భౌతికీ ’ అంటే భౌతిక పదార్థాలకు సంబంధించిన విజ్ఞానము లేక అనుశాసనము. నైతికీ అంటే నీతి విజ్ఞానము లేక నీతితోకూడిన అనుశాసనము, ఆత్మికీ అంటే ఆత్మవిజ్ఞానము లేక ఆత్మచేతనకు సంబంధించిన అనుశాసనము . ఇదే క్రమములో వైదికీ శబ్దానికి అర్థము వేదవిజ్ఞానము లేక వేదవిహిత అనుశాసనము. వేదము అనగా జ్ఞానము యొక్క సర్వోచ్చస్థాయి, ఇందులో అతిశయోక్తి ఏమీలేదు. చాలా ఆలోచించి చెప్పబడిన ప్రామాణిక సత్యము.

ఋషుల ఆత్మానుభూతితో అవతరించిన జ్ఞానమే వేదము. అనుభవజన్య , అనుభూతిజన్య జ్ఞానము ఎప్పుడూ శ్రేష్ఠమని చెప్పబడుతుంది. ఆత్మచేతన , బ్రాహ్మీచేతన అతి ఉచ్చస్థాయికి వెళ్ళి పొందిన అనుభూతి శ్రేష్ఠతమము అని చెప్పుటలో తప్పు లేదుకదా!

సామాన్య భావసంవేదన కలిగిన వ్యక్తే హింసచేయటము అటుంచి హింసను దూరంనుంచి చూడటానికూడా ఇష్టపడదు. అటువంటప్పుడు ఉచ్చతమ భావసంవేదనల అనుభూతిలో పైన చెప్పబడిన ఉక్తి అర్థము హింసని సమర్థిస్తున్నట్లు తీసుకొనలేము.

వైదిక సందర్భములో కొన్ని చోట్ల హింసాపదమైన శబ్దములు ప్రయోగించబడినప్పటికీ వాటిని హింస అనే అర్థములో తీసుకొనకూడదు.

అన్ని భాషలలోనూ అనేక అర్థాలువచ్చే శబ్దాలు ఉంటాయి. కావ్యాలలో వాటి ఆలంకారిక ప్రయోగముకూడ చేయబడుతుంది. ఒకప్పుడు సహజముగా వాడుక భాషలో కూడ అవి ప్రయోగింపబడుతాయి. కాని సందర్భానుసారము అక్కడ ఒకే అర్థాన్ని తీసుకుంటాము కాని అనేకార్థాలు తీసుకోము. విపరీతీర్థాలు తీసుకొనటం మన అజ్ఞానము లేక భాషకి అన్యాయము చేయుట అవుతుంది.

భాష - భావనలు, ఆలోచనలను స్పష్టముగా వ్యక్తము చేయటానికి ఉపయోగపడుతుంది. భాషను మనస్సును రంజింపచేయటానికి హాస్యానికి కూడ ఉపయోగించుకొనవచ్చు . కాని అనర్థమూలకముగా, విపరీతార్థము వచ్చేటట్లు ఉపయోగించకూడదు.

ఉదా: మహిషి అనే శబ్దానికి అర్థము రాణిఅనీ , గేదె అని అర్థముంది. అందువల్ల ఎవరైన మహారాజు సభకు వెళ్ళేముందు రాజమహిషిని కలుసుకొని వస్తున్నారు. అంటే ఇక్కడ రాజమహిషీఅనీ , మహారాణి అని అర్థము. కాని ఎవరైనా దీనికి రాజుద్వారా పోషించబడుతున్న గేదెను కలుసుకొని వస్తున్నారనుకుంటే అతని బుద్ధిని గురించి ఏమనుకోవాలి?

అలభన : - అలభన అనే శబ్దానికి అర్థము స్పర్శ, పొందుట, వధించుట. కాని వేదాలలో వధ అనే అర్థము తీసుకొనకూడదు. ఉదా:

బ్రాహ్మణే బ్రాహ్మణం ఆలభేత క్షత్రాయ రాజన్యం ఆలభేత ।

అనగా బ్రాహ్మణత్వము కొరకు బ్రాహ్మణునితో సహవాసం చేయండి. శౌర్యము కొరకు క్షత్రియునితో సహవాసం చేయండి.

ఇక్కడ ఆలభేత అనేపదానికి వధించుట అనే అర్థము తీసుకుంటే బ్రాహ్మణత్వము కొరకు బ్రాహ్మణుని వధించు, , శౌర్యము కొరకు క్షత్రియుని వధించు అని అర్థముకూడ వస్తుంది. ఇటువంటి అనర్థాలు జరుగకుండుటకే “ వైదికీ హింసా హింసా నభవతి ” అని అన్నారు.

బలి : ఈ శబ్దాన్ని కూడ వధ అనే అర్థములో ఉపయోగించటం మొదలెట్టారు. నిజానికి సూత్రము బలి - బల్ - ఇన్ దీని అర్థము. 1. ఆహుతి, నివేదించుట, ఇచ్చుట 2. భోజ్యపదార్థాలు సమర్పించుట.

ప్రాచీన వాడుక భాషలో గృహస్తుని నిత్యకర్మలో “బలి వైశ్వ దేవయజ్ఞ ” విధానములో తను స్వీకరించే ఆహారముయొక్క కొంత అంశము అగ్నికి అర్పించుటయేగాక కొంతఅంశము పశు, పక్షి, క్రిమి కీటకాలకు కూడ వేసేవారు. బలి అని చెప్పబడే ఈ క్రియలో జీవవధ ప్రశ్నేలేదు. అంతేగాక తన కంటే దుర్బల జీవాలను పోషించుట అనే అర్థము ఉన్నది.

‘ మృచ్ఛకటకం ’ అనే నాటకంలో ఒకపాత్ర ఆర్య చారుదత్తుడు తన మిత్రునితో యిలా అంటాడు.

యాసాం బలిః సపది మద్గృహదేహతీనాం హంపైశ్చ సారసగణైశ్చ విలుప్త పూర్వః ॥

అనగా నా ఇంటి గడపవద్ద సమర్పితబలిని హంస, కొంగ, మొదలగు పక్షులు తినేస్తాయి.

స్పష్టముగా ఇక్కడ ‘బలి ’ బలివైశ్వ రూపములో సమర్పించినది అన్నమే.

బలియొక్క అర్థము పన్ను అని కూడా ఉన్నది.

రఘువంశ మహాకావ్యములో రాజాదిలీపుని శాసనవ్యవస్థను వర్ణిస్తూ -

ప్రజానామేవ భూత్యర్థం స తేభ్యో బలి మగ్రహీత్ ।

సహస్ర గుణముద్ ప్రష్టం ఆదత్తే హి రసం రవిః ॥ అనగా - ప్రజల కళ్యాణముకొరకు

“బలి” (ట్యాక్స్) గ్రహించి దానిని ఏ విధంగా సూర్యుడు నీటిని శోషించి వెయ్యిరెట్లు ఫలవంతంగా వర్షిస్తాడో ఆ విధముగా ఉపయోగించేవాడు.

ఇటువంటిచోట్ల బలియొక్క వాడుకలో ఉన్న అర్థము తీసుకుంటే ఏమవుతుంది?

సంస్కృతకోశములో “బలి” కి క్రింది అర్థాలివ్వబడ్డాయి.

1. ఆహుతి లేక బహుమతి 2. నిత్యము ఆహారము యిచ్చుట 3. పూజ, ఆరాధన 4.

ఉచ్చిష్టము 5. దేవతలకు అర్పించిన నైవేద్యము 6. సుంకము లేక పన్ను 7. వింజామరాలకి ఏర్పరిచే కట్ట 8.

బలిచక్రవర్తి (ప్రహ్లాదుని మనుమడు) శ్రాద్ధ కర్మములో యిచ్చే గోబలి, కాకబలి ఆది విధానాలలో వాటిని వధించుట జరుగదు. వాటికి శ్రద్ధగా భోజ్యపదార్థాలు అర్పించుట జరుగుతుంది.

రాష్ట్రము, దిగ్విజయము - రాజనీతిక శబ్దములు కావు సాంస్కృతిక శబ్దములు

అశ్వమేధములో రాష్ట్ర సంఘటనము, దిగ్విజయ యాత్ర ఈ రెండు పనులు అనివార్యము.

దీర్ఘకాలము నుంచి మనము యజ్ఞీయ సాంస్కృతిక పదములు వాడుటలేదు. కనుక మన ఆలోచనా సరళి వైదిక ఆలోచనలకి అనురూపముగా ప్రవహించుట లేదు. రాజనీతిక సందర్భములో పై రెండు పదాలు వాడుటవల్ల మనస్సులో అనేక సందేహాలు ఉత్పన్నమౌతాయి. అశ్వమేధప్రయోజనముకొరకు పైశబ్దముల వాస్తవిక సాంస్కృతిక సందర్భంలో వాటిఅర్థాలు తెలుసుకోవాలి.

భారతంలో రాష్ట్రపదము ఒక సాంస్కృతిక యూనిట్ గా పరిగణింపబడుతుంది. రాష్ట్రమే ఉపాస్యము. ఇష్టదేవత, విభన్న భాషలు, విభిన్న వేషధారలు అయినప్పటికి భారతం “ ఒక రాష్ట్రము ” గా పరిగణింపబడుతోంది. మన ఋషులు సంసారములోని ప్రకృతి ప్రదత్తమైన వివిధతలను చాలా సహజంగా స్వీకరించారు. మనిషి అంతఃకరణములో ఉన్న పరిష్కృత చేతనత్వమును సాంస్కృతిక ఏకత్వము అనే భావసూత్రములతో వికశింపచేయటంలో సాఫల్యము పొందారు.

మానవీయ చేతనత్వ విజ్ఞానమర్మము తెలుసుకున్న ఋషులు కేవలము భౌతికాధారాలమీద అల్లుకున్న సంబంధాలు స్థిరముగా ఉండవని తెలుసుకున్నారు. భౌతిక ఆధారలకు, మాన్యతలకు ప్రాధాన్యత ఇచ్చినపుడు స్వార్థము, ప్రతిస్పర్ధ, ద్వేషము, శోషణ మొదలగునవి ఎప్పుడో అప్పుడు మొలకెత్తుతాయి. అందుకే వారు రాష్ట్రీయ భావన శాశ్వతంగా ఉండటానికి సాంస్కృతిక ఆధారాలకు ప్రాముఖ్యత యిచ్చారు. సాంస్కృతిక

సూత్రాలను ప్రతివ్యక్తి భావనాత్మక స్థాయిలో చాలా లోతుగా నాటుకునేటట్లు చేసారు. ఈ కారణంవల్లనే ఎన్ని రాజనీతిక మార్పులొచ్చినా మన రాష్ట్రీయ భావనాత్మక ఏకత్వము చెదరలేదు.

భారతభూమి నిర్ణీత భూఖండము కాదు. అది “ స్వర్గాదపిగరీయసి ” తనలో తపోశక్తి, సద్భావనలను బీజములవలె ధారణ చేసి వికశింపగలిగే సామర్థ్యము గలది. అనేకమంది ఋషుల తపస్సును ధారణ చేయగలిగే ఈ భూమిలో అటువంటి చోట్ల తీర్థస్థలాలు ఏర్పడ్డాయి. వాటిమీద ఉన్న ప్రజాదరణ, శ్రద్ధ, క్షేత్రభాషాభేదాలకు అతీతముగా ఉన్నది. ఈ సాంస్కృతిక అవధారణే ప్రతి భారతీయుని రక్తంలో కలసి మెలసి నిరంతరము ప్రవహిస్తోంది.

అయోధ్యలో జన్మించిన రాముడు కన్యాకుమారిలో అయోధ్యలో రామేశ్వరాన్ని స్థాపించాడు. బృందావనములోని శ్రీకృష్ణుడు ద్వారకను తన నివాస స్థానంగా ఎంచుకున్నాడు. బెంగాల్ లో జన్మించిన చైతన్య మహాప్రభు బృందావనంలో తన ఇష్టదేవతను వెదుక్కున్నారు. కేరళలో జన్మించిన శంకరాచార్యులు నాలుగు దిశలలో నాలుగు మతాలను స్థాపించి , కాశ్మీరులోని సరస్వతీ మందిర దర్శనం చేయకుంటే తన యాత్ర పూర్తి అయింది అని ఒప్పుకోడు. ఆయన తన శరీరాన్ని దక్షిణాదిలో ఉత్తరాఖండములో వదలుట ఇష్టపడ్డారు. రామేశ్వరం యొక్క దాహము, గంగోత్రినుంచి తెచ్చిన జలము తాగితే తప్పతీరదు. ఉత్తరాఖండంలోని దేవాలయంలోని దేవతలు ,దక్షిణాది పూజారులను అడుగులేరు, రామేశ్వరం, కేథార్ నాథ్, సోమనాథ్, విశ్వనాథ్, పశుపతినాథ్, మహాకాళేశ్వర్, అమరనాథ్, మొదలగు అన్ని ప్రదేశాలలో భక్తునకు తన ఇష్టదేవతా దర్శనమే లభిస్తోంది. వైష్ణవదేవి నుంచి కన్యాకుమారివరకు, అంబాజి (గుజరాత్) నుంచి కామాఖ్యా (అస్సాం) వరకు ఒకే మాతృసత్తానకి నమస్కారాలు చేయబడుతాయి.

ఈ భావముతో నిండిన సాంస్కృతిక చేతనత్వమే కాలాన్ని జయించే “ భారతము ” అనే రాష్ట్రాన్ని తయారు చేస్తుంది. ఇటువంటి రాష్ట్రాన్ని రాజనీతిక, మహాత్వ కాంక్షలతో సంఘటితము ఎప్పుడూ చేయలేము. చేయబడము. కాని సాంస్కృతిక సూత్రములతో కట్టుబడి ఉన్న ఈ రాష్ట్రము విశ్వానికి ఒకప్పుడు మకుటాయమానంగా ఉండేది. తిరిగి అయి తీరుతుంది. దీనికొరకు కావలసిన రాష్ట్రీయ ఏకత్వ లక్ష్యము, అశ్వమేధములాంటి విరాట్ యజ్ఞ అనుష్ఠానాల ద్వారానే పొందబడేది తిరిగి పొందబడవలసి ఉన్నది.

అశ్వమేధము యొక్క దిగ్విజయము

అశ్వమేధముతోపాటు అవిచ్ఛన్నముగా దిగ్విజయయాత్ర కలసి ఉంటుంది. దిగ్విజయయాత్ర పూర్తి చేయకుండా, అశ్వమేధ యజ్ఞానికి కావలసిన ఆధారమేలేదు.

విజయము అనే పదము వినగానే ఏదోయుద్ధములో విజయము పొందుట అనే భావము వస్తుంది. దీనికి కారణము మన ఆలోచనా విధానము, దేవసంస్కృతి ఆలోచనా విధానమునుంచి దూరమయి పోవటమే. ఇక్కడ ఆత్మవిజయము - మనోజయము, సర్వ శ్రేష్ఠ విజయముగా గుర్తించబడినది. జీవితాన్నే ఒక యుద్ధముగా స్వీకరించి అసురీ ,పాశవిక శక్తులను జయించుటమే నిజమైన విజయముగా గుర్తించబడుతోంది.

అశ్వమేధ ప్రకరణములో సాంస్కృతిక దిగ్విజయ విధానమే ఉన్నది. దేశకాలపరిస్థితికి అనురూపముగా కొన్ని సాంస్కృతిక అనుశాసనాలను అనివార్యం అనిగుర్తించి వాటిని వ్యక్తి వ్యక్తివరకు విస్తరింపజేసేవారు. పాటించవలసిన నియమాలను, నిర్ధారణలను లోహ ఫలకాలమీద (మెటల్ ప్లేట్స్) చెక్కి యజ్ఞాశ్వము మీద స్థాపించేవారు. అశ్వము అన్నిక్షేత్రాలకు తిరిగేది. ఋషులు , శూర , వీరుల ద్వారా ఘోషింపబడిన యజ్ఞాశ్వము మీద స్థాపించిన ఈ సూత్రాలను చదివి ప్రజలు అనుసరించేవారు. ఇది ఒక విశుద్ధమయిన సాంస్కృతిక అభియానము. శక్తిని ఉపయోగించి మనుష్యులను ఆధీనము చేసుకునే వ్యక్తికి అశ్వమేధము చేయుటకు అర్హత ఉండేదికాదు.

విరాట్ అశ్వమేధ స్థాయి యజ్ఞాలయొక్క ఒక ముఖ్యమైన ప్రయోజనము అతివ్యాపకస్థాయిలో నిద్రాణమై ఉన్న మేధను జాగృతము చేయుట కూడ.

మానవ మేధస్సు ప్రకృతి రహస్యాలను, తత్త్వదర్శన సిద్ధాంతాలను, శాసన, సమాజ సంరచనకు కావలసిన సాహిత్యాన్ని తయారుచేయుట మొదలగు చమత్కారాలను చేయగలుగుతోంది. అందువల్లనే ఋషులు ‘

న మానుషాత్ హి శ్రేష్ఠతరం కించిత్ (మనుష్యుని కంటే శ్రేష్ఠులు ఈ ప్రపంచంలో అన్యులులేరు) అన్నారు. కానీ ఆత్మసత్తాను ఆవరించిఉంటే తమ కషాయ కల్మషావల్ల మానవుని మేధాశక్తి బయటపడుటలేదు. ఈనాడు ప్రపంచంలో వ్యాపించి ఉన్న అవాంఛనీయపరిస్థితులను నివారించి నవయుగ సృజనవ్యవస్థ జరగకపోవటానికి కారణము ఈ రెండు కార్యాలు తేజస్వి, మేధవాన్, జాగృతప్రతిభాశాలురవల్లనే సంభవము. ప్రతిభను సమాజ, రాష్ట్ర, విశ్వ స్థాయిలో జాగృతము చేయటానికి అవసరమయిన పరాక్రమము భౌతిక జగత్తునుంచి లభించదు. ఆధ్యాత్మిక జగత్తునుంచి మొలకెత్తే, సక్రమముగా చేయబడిన ధర్మానుష్ఠానము వల్లనే పైనచెప్పిన ఉపలబ్ధి సంభవము.

పరమపూజ్య గురుదేవుల జీవితములోని ప్రతిక్షణము సంస్కృతి సేవలో హోమము చేయబడే మహాయాజ్ఞకుని జీవనము. ఈ సంధికాలముయొక్క విషమ పరిస్థితులలో, మహా వినాశనము యొక్క ప్రచండ ప్రభంజనము ఎదురుగా నిల్చుని ప్రతి వ్యక్తి మనస్సులో సత్యయుగ నవ సృజన తరంగాలు ఉత్పత్తి చేశారు. 21వ శతాబ్దము ఉజ్వల భవిష్యత్తనీ ఘోషించారు.

పరమ పూజ్య గురుదేవులు జూన్, 1955 లో గాయత్రీ జయంతినాడు ఒక సరస్వతి యజ్ఞము సంకల్పించారు. తన 24 మహా పునశ్చరణల మహాపూర్ణాహుతిగా గాయత్రీ తపోభూమిలో రెండు సంవత్సరాల క్రిందటే 24 కుండీ యజ్ఞములో అఖండాగ్నిని స్థాపించి చేసారు. నవంబరు 1958లో సహస్రకుండీ మహాయజ్ఞము ముందు యజ్ఞమునకు సంబంధించిన అనేక ప్రయోగాలు సాధకులమీద, సామాన్య వ్యక్తులమీద చేశారు. వీటన్నిటి ముఖ్య ఉద్దేశ్యము ప్రతిభా జాగరణలో యజ్ఞప్రక్రియ ఏ విధంగా పని చేస్తుందో తెలుసుకొనుట. పరమపూజ్య గురుదేవుల ఈ పరిశోధనలు అనేక ఆశ్చర్యజనకమైన పరిణామాలని ఇచ్చింది.

ఈ యజ్ఞముల గురించి ఇంకా యిలా వ్రాశారు- ఒక సంవత్సరము పాటు గాయత్రీ మహాయజ్ఞము, రుద్ర యజ్ఞము, మహామృత్యుంజయ యజ్ఞము, విష్ణుయజ్ఞము, శతచండీ యజ్ఞము, నవగ్రహ యజ్ఞము, యజుర్వేద యజ్ఞము, ఋగ్వేదయజ్ఞము, అధర్వవేద యజ్ఞము, సామవేద యజ్ఞములు నిరంతర శృంఖలద్వారా అశ్వమేధస్థాయి మహాయజ్ఞ ప్రక్రియను పూర్తిచేసి “ సూర్యుని యొక్క అశాంత స్థితి ” ఏర్పడిన, అమంగళకరమైన సమయంలో విశ్వ కళ్యాణం కొరకు సంకల్పము తీసుకునే కార్యకర్తలను తయారు చేశాను. ఇంకా ఇలా రాశారు- యజ్ఞములో ప్రయుక్తమయ్యే మంత్రోచ్ఛారణ ప్రక్రియే అశ్వమేధ యజ్ఞానికి ప్రాణము.

అశ్వమేధములోని మేధాశబ్దము అర్థము అగ్నిహోత్రమని కాదు. అసలుఅర్థము విద్యుత్. మనుష్యులలో దీని పరిమాణము ఎంత ఎక్కువ ఉంటే అంత “ మేధావి ” అనబడతారు. నరాలు కండరాల మధ్య విద్యుత్ రూపములో గెంతే మేధయే మస్తిష్కము యొక్క విలక్షణ ప్రతిభగా రూపొందుతుంది. ఓజస్విత, మనస్విత, తేజస్విత రూపముగా “ మేధ ” యొక్క గుణగానమే జరుగుతుంది. సాధారణంగా మస్తిష్క విద్యుదావేశములోని 83 శాతము నిరర్ధకముగా ఉండిపోతుంది. దైనందిన జీవనములో నిత్య క్రియాకలాపాలలోదానిని ఉపయోగించుకొనకపోవటంవలన బహుమూల్యమైన సమృద్ధి , సఫలతలు దైవీవిభూతలు , నిద్రాణ స్థితిలోనే ఉండిపోతున్నాయి. దీని జాగృతమైన స్థితే బ్రహ్మతేజము. ఇదే బ్రహ్మవర్చస్సు. అశ్వమేధం నిద్రాణమై ఉన్న ఈ శక్తినే సవిష్టి స్థాయిలో జాగృతం చేస్తుంది.

పృథ్వివాతావరణం మొత్తంమార్చాలంటే సూక్ష్మజగత్తులో పరిపూర్ణమైన మార్పు తీసుకురావాలి. సమిష్టిగత మనస్సును(కలెక్టివ్ కాన్షన్సెన్)మార్చాలి. అశ్వమేధయజ్ఞాలు ఈపనినే చేస్తాయి. యజ్ఞములు భౌతిక శక్తిని ప్రాణశక్తిని కలిపే ప్రయోగాలు .దీనివల్ల ప్రతిభాజాగరణ జరుగుతుంది. జాగృతమైనప్రతిభ సూక్ష్మ జగత్తులోని వాతావరణాన్ని మార్చి శ్రేష్ఠతలోచనా తరంగాలకు జన్మనిస్తుంది.

వినాశనము వైపుకు తీసుకువెళ్ళే ఇటువంటి పరిస్థితులలో అసంభవాన్ని ,సంభవాన్నిచేసే ప్రతిభను జన్మిస్తాయి.అశ్వమేధయజ్ఞ ప్రేరణ ,ఈప్రతిభలను జాగృత ముచేసి ఈనాడు వ్యాపించిఉన్న దుష్ప్రవృత్తులను నాశనము చేయగల్గే ఒక విశాస జనసముదాయముసామూహికముగా జనచైతన్యమును తయారు చేస్తుంది .

సవిత-గాయత్రీసాధన-అశ్వమేధము

సవిత-గాయత్రీ : గాయత్రీ మహామంత్రము యొక్క అధిష్ఠానదేవత సవిత అని

సర్వవిదితమే.సవితాశక్తి యొక్క విశిష్ట కామ్యప్రయోగములకు గాయత్రీ సాధనచేయవలెనని ,శాస్త్రములు చెప్తున్నాయి. సూర్యుడు ప్రాణస్వరూపుడైతే,గాయత్రీప్రాణాలను రక్షించే దివ్యశక్తిగా పేర్కొనబడినది. శాస్త్రాల

ప్రకారము గాయత్రి-సవిత పరస్పరము పూరకాలు.

-శ .బ్రా.14-8-15-7.

అధర్వవేదములో గాయత్రి విద్యను స్తుతిస్తూ.

స్తుతామయా వరదా వేదమాతా ప్రచోదయంతాం .....19-71-1అని పేర్కొన్నారు.

అధర్వవేదములోని ఈ మంత్రములోనే గాయత్రిని బ్రహ్మవర్చస్ ప్రదాయనిగా స్తుతించారు.

పైనిచ్చిన ప్రమాణాలవలన అశ్వమేధము మొట్టమొదట ప్రాణసంచారప్రక్రియగా ప్రజాపతి ద్వారా చేయబడినది. సూర్యుడు విశ్వములో ప్రాణసంచారము చేస్తున్నాడని, గాయత్రికూడా ప్రాణవిద్యయినీ తెలుస్తోంది. అందువల్ల అశ్వమేధయజ్ఞ ప్రయోగము రాష్ట్రమును సంఘటిత పరచి ఉన్నత పథములో పెట్టుటకు సూర్యోపాసన, గాయత్రి సాధన ముఖ్యముగా ఉపయోగించాలనీ తెలుస్తున్నది. ఇంటింటికీ వెళ్ళి ప్రతీవ్యక్తిని గాయత్రీఉపాసన చేయమని ప్రేరేపించాలనీ తెలుస్తున్నది. అశ్వమేధ యజ్ఞములోని అనివార్యమైన దేవసంస్కృతి దిగ్విజయయాత్రలో కోట్లాది వ్యక్తులు గాయత్రి ఉపాసన చేయుచున్నారు.

అశ్వమేధయజ్ఞము - సారశక్తి సందోహన ప్రక్రియ

మానవ జీవితంలో సూర్యుని పాత్ర తెలుసుకోవాలంటే , భౌతిక విజ్ఞాన ఉపలబ్ధినేకాక, భారతీయ ఆధ్యాత్మికత ఆ సందర్భంలో చెప్పేది కూడ తెలుసుకోవాలి. గెలాలియో ఈ సూక్ష్మసంబంధము గురించి చెప్పతూ యిలా అన్నాడు-

“కనిపిస్తున్న సూర్యుడు పూర్ణుడు కాదు. నిజమైన సూర్యుడు ప్రతి పరమాణువులోనూ తన చేతనత్వప్రభావాన్ని చూపిస్తున్నాడు, అంతేకాక ప్రతి పరమాణువులో ఉన్న ఈ సౌరశక్తి బీజము సూర్యుని అంత సామర్థ్యము కలవి. ” ఈనాటి వైజ్ఞానికులు కూడా తమ ప్రయోగాల ద్వారా సూర్యుని వల్ల మన భౌతిక జీవితమేకాక, మానసిక, ఆధ్యాత్మిక క్షేత్రాలు పూర్తిగా ప్రభావితమవుతాయని తెలుసుకున్నారు. సూర్యునితో మానసిక సంబంధము ఏర్పరచుకునేవిద్యయే గాయత్రీ మహావిద్యగా చెప్పబడుతోంది. మన శరీరాలలో పృథ్వీతత్వరసేవనము వల్ల ఆక్సిజన్, నైట్రోజన్, కార్బన్, ఇనుము, గంధకము మొదలగు తత్వాలు ఏర్పడతాయి. ఇవేకాక వీటికంటే సూక్ష్మమైన ప్రాణశక్తులు శరీరంలో స్పందనలు ఏర్పరచి తుమ్ముటం, ఆవలించుట, కనురెప్పలు అల్లార్చుట, నిద్రపోవుట లాంటివి చేయగలము. ఈక్రియలు జడతత్వాలు చేయలేవు , కాని ప్రాణతత్వము చాల సూక్ష్మమైనది కనుక గుర్తించలేము. గాయత్రీ మహావిజ్ఞానము ద్వారా ఈశక్తులతో సంబంధము ఏర్పరచుకొని విస్తృతమైన శక్తులను పొందవచ్చును.

ఖగోళ శాస్త్రజ్ఞులు మతానుసారము సూర్యునిలో రెండు తత్వాలు ఉన్నాయి- హైడ్రోజన్, హీలియం సూర్యుడు హైడ్రోజన్ను ఆహారముగా స్వీకరించి హీలియంగా మారుస్తాడు (ఫ్యూజన్). దీనివలననే శక్తి ఆవిర్భవించి వేడి, వెలుతురు ఏర్పడుతాయి. ఈ చర్య జరిగి ఉండకపోతే ఇప్పుడు కనిపిస్తున్న సూర్యుడు కూడా కనిపించడు. ఇప్పుడు కనిపిస్తున్నది సరాంతర్యామి, సర్వవ్యాపకుడైన సూర్యునిలో పైన చెప్పిన చర్య జరుగుతున్న భాగము మాత్రమే. టెలిస్కోపులో సూర్యుని చూచినపుడు యజ్ఞకుండములో లాగ కనిపించే జ్వాలలే కాక ప్రచండమైనశక్తి ధారలు బహిర్గతమగుట కనిపిస్తుంది.

ఇటువంటి ప్రక్రియే మన శరీరాలలో కూడ జరుగుతోంది. మన శరీరాలనుంచి అభివ్యక్తమయ్యే ఆలోచనా తరంగాల శక్తి, పైన చెప్పిన స్పందన ప్రక్రియ. (మనిషిని విభిన్న స్థూలతత్వాల కలయికతో ఏర్పడినప్రాణి ? చూడాలి అంటే సూర్యుడు.) ఆశక్తుల సూక్ష్మ, వాయుస్థితియొక్క విచారశీల ప్రాణిగా గుర్తించవచ్చును. సూర్యుని శక్తి అనంతము, విశాలము కనుక సృష్టికి నిరంతరము శక్తినిస్తుంటాడు. అందువల్ల “ దేవత ” అనే ఆదర సూచిక శబ్దముతో సంభోధిస్తాము. అందువల్ల సూర్యుని భావనా , ఆలోచనా శక్తుల ఉద్గమ స్థానముగా గుర్తించి వాటి సందోహన ప్రక్రియ (పితకటం) చేపట్టగలిగితే శారీరక, మానసిక, సామాజిక, ఔద్యోగిక, బౌద్ధిక, ఆధ్యాత్మికమైన అనేక వరదానాలు పొందవచ్చు. గాయత్రీ మంత్రము ద్వారా ఈ విద్యయొక్క ఉద్ఘాటనయే పృథ్వీమీద చేయబడింది.

విజ్ఞాన శాస్త్రానుసారము శక్తి ఎప్పుడూ ఉచ్చస్థాయి నుంచి క్రింద స్థాయికి, రెండూ సమానమయ్యేంతవరకు (ఈక్విలిబ్రియమ్) ప్రవహిస్తుంది. గాయత్రీ సిద్ధులుకూడ ఈ తాదాత్మ్యత పరిపక్వత వల్ల లభిస్తాయి. సాధకుడు కూడ ఈ భౌతిక శరీరంలోనే ఉంటూ సూర్యునివలె సర్వ వ్యాపి, సర్వదర్శి, సర్వసమర్థుడు, అయిపోతాడు. వాతావరణాన్ని, ఆరోగ్యాన్ని ఇతర వ్యక్తుల మనస్సులోని ఆలోచనలను తెలుసుకునే సామర్థ్యాన్ని పొందుతాడు. అంతేగాక అనేక సూక్ష్మాతి సూక్ష్మమైన స్వామిత్వము (మాస్టరీ) పొందుతాడు. ఈ సామర్థ్యాల వ్యాపకత్వ వివరణ ఇవ్వలేము. కరుణ,సద్బుద్ధి, పరమార్థము గురించి ఆలోచించుట ఎక్కువై సద్గుణ, సదాలోచనల తీవ్రత సత్కర్మలుగా పరిణతి చెందుతుంది. శాంతముగా, స్థిరముగా ఉన్న సరస్సులో ఒక చిన్న రాయి విసరి తరంగాల ఉత్పత్తి చేయవచ్చును. ఈ సిద్ధాంతమునే భారతీయ ఋషులు ఉపయోగించుకుని అనేక వైజ్ఞానిక సాధనా పద్ధతులు వికసించజేశారు. పరమపూజ్య గురుదేవులు విశిష్టవిధానముతో విశిష్టసమయములలో గాయత్రీ ఉపాసన, యజ్ఞములు చేయుటవలన సూర్యుని ఆధ్యాత్మిక శక్తులను ఆకర్షించుకొని తనకొరకేకాక సంపూర్ణ విశ్వాసికి సుఖ - సమృద్ధి - శాంతి పొందవచ్చు అని నిరూపించారు.

అక్టోబరు 1958లో జరిగిన సహస్ర కుండీయజ్ఞము ఇటువంటి ప్రయోగమే. ఆ తరువాత వాతావరణ విశేషజ్ఞులు ఇది నిజమే అని చెప్పారు. జులై 1, 1957 నుంచి 31 డిశంబరు, 1958 వరకు ఖగోళ శాస్త్రజ్ఞులు

“ అంతర్ రాష్ట్రీయ శాంత సూర్య సంవత్సరము” (ఇంటర్నేషనల్ ఇయర్ ఆఫ్ క్వైట్ సన్) గా ప్రకటించారు. ఈ కాలములో సూర్యుడు శాంతముగా ఉంటే శాస్త్రజ్ఞులు అనేక ప్రయోగాలు చేయటానికి వీలుకలిగింది. ఈ రోజులలోనే పూజ్యగురుదేవుల ఆదేశానుసారము సాధకులు గాయత్రియొక్క విశేషసాధనలు చేసి, అక్టోబరు 1958లో నాలుగురోజుల యజ్ఞము, శరత్ పూర్ణిమరోజు పూర్ణాహుతిగా చేశారు. ప్రజ్ఞాపురశ్చరణలోని సూర్యధ్యానము కల్పసాధనలు, మహాయజ్ఞముల దేశవ్యాప్తశృంఖల, ఇటువంటి అధ్యయనప్రయోగ ఫలితములే.

ఈ ప్రయోగములతో ప్రపంచములో తీవ్రమైన మార్పులు రావటం ఆరంభించాయి. పాశ్చాత్య దేశముల విలాస ప్రియత్వము, భారతదేశ ఆధ్యాత్మఅశ్రయము పొందుటకు ఉవ్విళ్ళూరుతున్నది . విశ్వపరివర్తన కేంద్రము. సూక్ష్మదర్శివ్యక్తులు. సూక్ష్మజగత్తులోని ఈప్రచండ పరివర్తనాశక్తులను సహజంగా చూడగలుగుతారు. 1999 తరువాత అందరూ దీనిని ప్రత్యక్షముగా చూడగలుగుతారు. దైనిక జీవితములో సూర్యుని యొక్క ఈ శాంతస్థితి ప్రొద్దుట, సాయంత్రము ఏర్పడుతుంది. సంవత్సర కాలములో నవరాత్రుల సమయం ఇటువంటిదే సూర్యునిస్థాయి తెలియజేసే ఈ కాలాలలో విశిష్ట సాధనలు చేయుట చాలా ఉత్తమము.

దీర్ఘకాలీన కాలచక్రప్రకారము ఈ రోజులలో మహాక్రాంతి జరుగబోతుంది. అంతర్ రాష్ట్రీయ శాంత సూర్యసంవత్సర సమితి 1 జనవరి 64 నుంచి డిశంబరు 65 వరకు రెండవ శాంత సూర్య సంవత్సరము జరుపుకున్నారు. సూర్యునిలో కొన్ని విశేష స్పందనలు ఉత్పన్నమవుతున్నాయని గుర్తించారు. దీని తరువాతే సూర్యకళంకములు (సన్ స్పాట్స్) కనిపించి పుద్ధి యొక్క వాతావరణములో విశేషమైన మార్పులు తీసుకుని వస్తాయి. ఈ సూర్యకళంకములు సంవత్సరాల క్రమాన్ని పాటిస్తాయి. కాని మహాకాలుని యోజనప్రకారము శీఘ్రాతి శీఘ్రముగా విశ్వ భౌతిక, మానసిక వాతావరణములో మార్పు తీసుకురావటానికి చేసే ప్రయత్నాలు పైన చెప్పిన క్రమము అస్తవ్యస్తమై అతివృష్టి, అనావృష్టి, భూకంపములు, యుద్ధములు, మహామార్పులు (ఎపిడమిక్స్) వస్తాయి. సూర్యశక్తితో సంబంధమున్నవారు, వీటినుంచి రక్షింపబడతారు.

భారతదేశము సుమారు 1500 సంవత్సరాలు బానిసగా బ్రతికింది. దాని దుష్ప్రభావాలు ఇప్పటికీ ఉన్నాయి. గాయత్రీ తత్వమర్చుజ్ఞులు ఈ దుష్ప్రభావాలన్నీ 2000 సంవత్సరంనాటికి పోతాయని తెలుపుతున్నారు. అదేవిధముగా 1461 సంవత్సరముల చక్రము (సైకిల్) ఈ శతాబ్దాంతములో పూర్తవుతున్నది. దీనివల్ల ఉత్పన్నమయ్యే సూర్యునిలోని ప్రచండశక్తులు ఆధ్యాత్మికమైన శక్తులనువదిలేసి మిగతా అన్నిరకాల మానసిక దృష్టికోణాలను నాశనము చేస్తుంది. గాయత్రీ ఉపాసకులు ఈ మార్పులన్నిటినీ స్థిరబుద్ధితో దాటగలుగుతారు.

ఆ రోజులలో జరుపబడుచున్న అశ్వమేధ యజ్ఞాలశృంఖల 1958లో జరిగిన సహస్రకుండీయ మహాయజ్ఞము యొక్క సశోధిత పరివర్తిత సంస్కరణముగా పూజ్యగురుదేవుల ప్రేరణతో జరుపబడుచున్నది.

గాయత్రీ సూర్యుడు అశ్వమేధముల మధ్య విలక్షణమైన సంబంధము ఉన్నది. శతపథ బ్రాహ్మణము 13-4-2-6, అశ్వమేధ ప్రకరణములో యిలా చెప్పబడి ఉన్నది. “ సవితా వై ప్రసవితా సవితామ ఇమం ప్రసువాదితి ”.

అశ్వమేధ యజ్ఞఫలితమువల్ల సాధకులు అతిత్వరలో గాయత్రీ విద్య సూక్ష్మరహస్యములను తెలుసుకుని - సాధన జ్ఞానార్జన (స్వాధ్యాయము) సంయమము పాటించి విశ్వమార్గ దర్శకులుగా మారబోతున్నారు.

గాయత్రీ తత్వ మర్చిజ్ఞుల ప్రకారము విశ్వరచన రెండిటిమీద ఆధారపడి ఉన్నది - ప్రాణము, పదార్థము, పంచభూతములతో నిర్మించబడిన మానవ శరీరము గాయత్రీ యొక్క శబ్దభాగము ఉచ్చరించిన గాయత్రీ అక్షరములు ఏవిధముగా వాయువులో లీనమవుతాయో, అదేవిధముగా శరీరముకూడ ఉత్పన్నమై, లయమవుతుంది. దాని దృశ్యభాగము భౌతికమైన, అదృశ్యభాగము మనోమయము. ఋషులు సూర్యుణ్ణి త్రివిద్య అన్నారు(స్థూలతత్వము, ప్రాణము, మనస్సు)

భూమిమీద స్వర్గావతరణ కొరకు ఈ రహస్యాలు తెలుసుకున్న సాధకులకు మా ఆహ్వానము.

ప్రయాజ - యాజ - అనుయాజ

విశిష్ట ప్రయోజనము కొరకు చేయబడే యజ్ఞములను 3 చరణములుగా విభజిస్తారు.

1. ప్రయాజ
2. యాజ
3. అనుయాజ

1. ప్రయాజ : యజ్ఞతిధులు ఘోషించిన తరువాత యజ్ఞము మొదలు పెట్టేంత వరకూ జరిగే ప్రక్రియలు ప్రయాజ అని చెప్పబడతాయి. వీటిలో ముఖ్యముగా యజ్ఞస్థల నిర్ణయము, విభిన్న సంస్కారములు చేయించుటకు అనివార్యమైన పరికరములు సమీకరించుట, దానికొరకు అవసరమైన ఆధ్యాత్మిక శక్తి ఉత్పన్నము చేయుటకు జప,తప విధానములు చేయించుట, యజ్ఞశాల నిర్మాణము. ఆది అన్ని కార్యములు దీని పరిధిలోకి వస్తాయి.

2. యాజ : యజ్ఞములోని కర్మకాండను ఈ విధంగా పిలుస్తారు. దీని పరిధిలో యజ్ఞసంపద స్థాపన (బ్రహ్మ, అధ్వర్వు, ఉద్ఘాత మొదలగువారిని నియమించుట), దేవపూజనము, ఆహుతులు వేయుట, సామగాన పూర్ణాహుతి మొ॥లవి వస్తాయి. నిర్ధారించబడిన అవధివరకు శాస్త్రాలు నిర్దేశాలను యిచ్చాయి.

3. అనుయాజ : యజ్ఞపూర్ణాహుతి తరువాత పాలుపంచుకున్న వారందరినీ సంతుష్టపరచుటకు ఉపయోగించబడిన వస్తువులను - మిగిలిపోయిన వస్తువులను యధాస్థానము చేర్చుట, యజ్ఞము ద్వారా ఉత్పన్నమయిన శక్తిని లోకకళ్యాణప్రయోజనములకు ఉపయోగించుట ఈ ప్రక్రియలోకి వస్తాయి.

అశ్వమేధ యజ్ఞములో “ ప్రయాజ” గా దిగ్విజయ సంస్కృతికయాత్ర చేయబడుతుంది. యజ్ఞసాఫల్యము కొరకు గాయత్రీ ఉపాసన చేసే వ్యక్తులు లక్షల సంఖ్యలో తయారవుతున్నారు.

శాస్త్రీయ నియమానుసారము యజ్ఞశాల నిర్మాణము. సుసంస్కారము గల భావనాశీలర సహయోగముతో సాధన సామాగ్రిని సమీకరించుట జరుగుతున్నది.

యజ్ఞము కొరకు కావలసిన ఆధ్యాత్మికశక్తి పరమపూజ్య గురుదేవులు - వందనీయ మాతాజీద్వారా ప్రచుర పరిమాణములో ఉత్పాదించబడుచున్నది.

“ అనుయాజ ” ప్రక్రియ కూడ చాలా వ్యాపకమైనది. యజ్ఞము ద్వారా సూక్ష్మజగత్ యజ్ఞములో పాలుపంచుకున్న వారందరిలోను దివ్యశక్తి ప్రవహిస్తుంది. దీని ఉపయోగము మానవజాతి యొక్క ఉజ్వల భవిష్యత్తు కొరకు జరుగుతుంది.

ఈ ప్రక్రియ దేశవ్యాప్తముగా నడిపించబడి, విశ్వవ్యాప్త స్థాయికి చేరుకోవాలి. పైన చెప్పబడిన ఫలితాలను దృష్టిలో ఉంచుకొని ఈ అశ్వమేధ శృంఖలల ప్రయాజ, యాజ, అనుయాజ ప్రక్రియలు యోజనా బద్ధరూపముగా చేయబడుచున్నవి.

సాధన పురుషార్థము వల్ల సూక్ష్మ జగత్తును అనుకూలముగా మార్చుకొనుట

మంచి పంట పొందుటకు రైతు పురుషార్థమేకాక, ఋతుఅనుకూలత కూడ కావాలి. అదే

విధముగా యజ్ఞముగా యజ్ఞము ఫలించుట కొరకు మానవ పురుషార్థముతో పాటు, సూక్ష్మ జగత్తులోని శక్తిప్రవాహాల అనుకూలత కూడా కావాలి.

సూక్ష్మజగత్తు అనుకూలత కొరకు శాస్త్రాలలో రెండు విధానాలు చెప్పబడ్డాయి. 1. దైవానుగ్రహము 2.సాధనాత్మక పురుషార్థము. ఇందులో రెండవదే మానవుని చేతిలో ఉన్నది. విస్తృతమైన మానవప్రయత్నము దైవానుగ్రహాన్ని లభింపజేస్తుంది. అందువల్ల యజ్ఞ ప్రయోజనాల కొరకు స్థూల వ్యవస్థ కంటే అత్యధికమైన, వ్యాపకమైన,సాధనా పురుషార్థము అవసరమవుతుంది.

యజ్ఞ ఫలము యొక్క ఫలప్రాప్తి జప-తప సాధనకి అనులోమాను పాతంలో ఉంటుందని అందరికీ తెలిసిన విషయమే.జపసాధన తక్కువచేసినా,వి సాధకులయితే దిగ్విజయ యాత్ర లేక యజ్ఞ వ్యవస్థ కొరకు శ్రమ చేయుచున్నారో వారికి ఈ తపః , సాధనా ఫలితాలు తప్పక లభిస్తాయి. ఈ తపస్సులో పాలుపంచుకోనివారు జపసాధనలో సమయాన్ని వినియోగించుకోమని ప్రేరణ యివ్వాలి.

సూక్ష్మ జగత్తు అనుకూలత కొరకు శాస్త్రాలలో గాయత్రీ, లలిత, భాగవత మంత్రాలని సర్వోత్కృష్టమని నిర్ధారణ చేశారు. నాలుగు వేదాలు, వాల్మీకి రామాయణం, శ్రీమద్భాగవతం, దేవీభాగవతం మొదలగు అనేక మహాగ్రంథాలు గాయత్రీమంత్ర వివరణకి వ్రాయబడ్డాయి. గాయత్రీ విద్యను మధువిద్యగా బృహదారణ్యకోపనిషత్తులో వివరించబడినది. పృథ్వి, అంతరిక్షము, సవితాదేవత యొక్క త్రివిధ సమ్మేళనమే గాయత్రీమంత్ర విద్య (మధువిద్యలోని 3 ఆహుతులు) వాస్తవానికి గాయత్రీ విద్యను సంజీవనీవిద్య లేక జీవించేకళ

ది ఆర్ట్ ఆఫ్ లివింగ్ అండ్ ప్రొలాంగింగ్ లైఫ్,

ద్రవ్య,శక్తి, తుల్యతాసూత్రమనబడే $E = mc^2$ లో మొత్తము పరమాణుశక్తి యొక్క రహస్యాలు ఇమిడి ఉన్నాయి. 'om' నియమము అనబడే $v = IR$ అనే చిన్నసూత్రము విద్యుత్ చక్తిని ఉపయోగించుకోవటానికి దిశానిర్దేశం చేస్తుంది. ఈ సూత్రాలను ఉపయోగించుకోవటానికి కొన్ని సంవత్సరాలపాటు విశేషశ్రమతో కూడిన అధ్యయనము చేయవలసి ఉంటుంది. అదేవిధముగా గాయత్రీ యొక్క మొదటిపాదములో పృథ్విగ్రహంలోని సమస్త రహస్యాలు, స్థూలశరీరము యొక్క మొత్తము రహస్యాలు తెల్పబడి ఉన్నది. రెండవపాదములో సూక్ష్మశరీరము మరియు అంతరిక్షము యొక్క రహస్యాలు అందచేయబడినవి. మూడవచరణములో సూర్యుని యొక్క ద్యులోకము యొక్క కారణశరీరము యొక్క సమస్తశక్తులు పొందేవిధానము తెలుపబడి ఉన్నది. భారతీయ ఆధ్యాత్మిక విజ్ఞానము శబ్దముల మంత్రములుగా కూర్చబడే విధానము మీద యజ్ఞవిద్య ఆధారపడి ఉన్నది. ఈనాడు యంత్రముల ద్వారా సాధించిన పరికరాలుకాక ఇంకా అనేక గొప్ప అస్త్రములు మొదలగు ప్రయోగములు గాయత్రీ మంత్రము మీదే ఆధారపడిఉన్నవి. గాయత్రీ మంత్రము మీదే ఆధారపడి ఉన్నవి. గాయత్రీ మంత్రోచ్ఛారణ స్థూల,సూక్ష్మ శరీరములోని కొన్ని గ్రంధులను ఉపత్యికలలో విశిష్టకంపనాలను ఏర్పరుస్తుంది. శరీరం ఏర్పడే ఈ స్పందనలో విశ్వమంతా ఆవరించి ఉన్న ప్రాణశక్తి గుండా ప్రయాణించి సాధకుని వద్ద సద్భావన సంపదశక్తులను సమీకరించుకొని కొద్ది క్షణాలలో తిరిగి వస్తుంది. నేడు భౌతిక జగత్తుతో కలిపి చెప్పటమే కుమారస్వామి మరియు వినాయకుడు, కుమారస్వామి యొక్క అత్యంత వేగముగల వాహనమైన మయూరంతో చేయలేని మొత్తం పరిక్రమను తానున్న చోటే శివశక్తులకు పరిక్రమపూర్తిచేసి సకల దేవతాశక్తులకు ఆదిపూజనాయుడైనారు.

రోజుకు 5మాలలు జపము, వారానికి ఒకసారి యజ్ఞములను చేస్తూ క్రమక్రమంగా ఈ ప్రాణవిద్యను అవగాహనచేసుకొనే మానసిక స్థితికి ముఖ్యంగా యజ్ఞకర్తలు వస్తారు. తర్వాతవారు మానవజాతికి అందచేయగల్గుతారు.

లలితాదేవి లేక శ్రీవిద్య :- మంత్రవిజ్ఞానము ద్వారా ప్రాణశక్తిని గురించి తెలిపేది గాయత్రీ

మహావిద్య. యంత్రవిద్య ద్వారా ప్రాణశక్తి గురించి తెలిపేది లలితావిద్య. లేక శ్రీవిద్య .24 అక్షరాలు త్రిపదాగాయత్రీ 16 అక్షరాల మూడు ఖండముల గల షోడశీవిద్యగా లేక సూక్ష్మగాయత్రీగా పరిణతి చెందుతుంది. పిండాండమైన స్థూల శరీరానికి బ్రహ్మాండమైన విశాలవిశ్వానికి మధ్యవున్న జ్యామితీయ సమన్వయాన్ని శ్రీయంత్రం తెలుపుతుంది. గాయత్రీ విద్య ద్వారా తెల్పుకున్న ప్రాణశక్తిని సాధకుడు తన శరీరాల ద్వారా ఉపయోగించుకోవటం నేర్చుకుంటాడు. ఈ విద్యనద్యయం చేయటానికి రుచి గల్గినవారు అతి సులభమైన

దేవీఖడ్గమాల స్తోత్రముతో శ్రీచక్రోపాసన నిత్యమూ చేసుకుంటూ వుంటే కాలక్రమంలో ఈ శ్రీవిద్యబోధపడే పరిస్థితి వస్తుంది.

భాగవతము

గురువులేనిదే ఏ విద్యా ఫలించదు. ముఖ్యంగా వైజ్ఞానిక విద్యలు అసలు కొరుకుడు పడవు. ప్రాణవిద్యలాంటి సృష్టిని సంచాలన చేసే మహాశక్తి యొక్క సంచలనా విధానము సమర్థ గురువు లేకుండా అస్సలు అర్థమేకాదు. సమర్థుడైన సద్గురువు దొరకటం ఈనాడు చాలా కష్టము. ఒకవేళ లభించినా ఆయన మనకందుబాటులో ఉండదు. సద్గురువుని పొందటానికి ఏకైక మార్గం ఆయన జీవితచరిత్ర పారాయణ చాలా అవసరం రాబోతున్న కలియుగాన్ని గుర్తించి వాక్శక్తితో సంబంధమువున్న అస్త్రాలనుకీలితం చేసి వారికి తగిన భాగాలను వివరించే సద్గురువును లభించేటట్లు చేసినది శ్రీకృష్ణుని చేతనత్వము. గత 5వేల సంవత్సరాలు విభిన్న మత ప్రవర్తకులను అనేక దేశాలలో ఆధ్యాత్మిక శక్తి సంపన్నులుగా ఆ చేతనత్వమే అవతరింపచేసినది. ఆ స్ఫులింగాలలోని ఒక మహాజ్ఞాన శ్రీశిర్డీసాయి. అందువల్ల భాగవత పారాయణగానీ శిరడీసాయి పారాయణగాని లేక మీకు నచ్చిన ఏ గురువు యొక్క జీవితచరిత్ర పారాయణలు, వీలైతే సాప్తాహికపారాయణగా చేసుకోవటం భాగవతవిద్య.

గాయత్రీ, శ్రీవిద్యలను గురుముఖతః నేర్చుకోదలచిన వారాకి ఇది చాలా ముఖ్యము. సద్గురువు లభించినంత వరకు శ్రీచక్రానికి ద్వాదశదళ పద్మము (ఇది భాగవతంలోని 12 స్కంధాలకి లేక జగద్గురు స్వరూపుడై సంవత్సర పురుషుని 12 నెలలకు ప్రతీక) కలుపుకొని మహాకాల చక్రవర్తి యంత్రముగా సద్గురువు కొరకు తీవ్ర సంవేదనలతో ప్రార్థనచేసుకోవాలి. కాయితంలో ముద్రింపబడిన మహాకాలచక్రవర్తి యంత్రము గానీ లేక 12 దళముగల మట్టితోచేసి పాత్ర లేక ఇతరలోహాలతో చేసిన పళ్ళెం మీద శ్రీచక్రం మేరువును ప్రతిష్ఠించి ఉపాసనచేసుకోవచ్చు. నిత్యము అరగంటపాటు పట్టే విశేష దీపయజ్ఞాన్ని కూడా చేసుకోవచ్చు. ఏ విద్య అయినా వ్యక్తి సొంతముగా ఉపయోగించుకొనలేడు.

ఉదాహరణకు ఎంతో శ్రమను, ధనాన్ని వెచ్చించి పొందిన ఇంజనీరింగ్విద్య, డాక్టర్విద్య ఇతరులకు లేదా ఇతర సంస్థలకు ఉపయోగపడినప్పుడే ఆ విద్యకొక ప్రయోజనము. ఆ విద్య నేర్చుకున్న వాడికి ఉపాధి దొరుకుతుంది. అదేవిధంగా గాయత్రీ+లలితా+భాగవత విద్యను ఉపాసించేవారు. తమ సాధనను ఈనాటి పరిస్థితులకు అనుగుణంగా విశ్వపీకీకరణ అనే ఉదాత్త భావనకు సమర్పణ చేసినప్పుడు వారివారి వ్యక్తిగత, కుటుంబ, సమాజిక సమస్యలు కోరికలు తీర్తాయి.

అందుకు ప్రతీవారం చేసే ఈ గాయత్రీ+లలితా+ భాగవత మరియు విశ్వపీకీకరణ యజ్ఞంలో 1 గంటసేపు నిరంతరం జరిపే మూడు ఓంకారాలతో సంపుటికీకరణ చేసిన గాయత్రీమంత్రము విశ్వమాతకు సమర్పిస్తాం.

యజ్ఞంలో బలి యిచ్చుట - దేవదక్షిణ

యజ్ఞప్రక్రియలో యజ్ఞ భగవానుని తృప్తి చేయుటకు ఆహోనించబడిన దేవతలను తృప్తి చేసి, యజ్ఞములో పాలుపంచుకున్న నిపుణులను సంతుష్ట పరచమని నిర్దేశించబడినది. దీనినే యజ్ఞములో “స్వధా” ప్రయోగము అంటారు. ఇందు కొరకే యజ్ఞబలి యివ్వబడుతుంది. ఇంతకుముందు బలి హింసాత్మక ప్రయోగము కాదు అనినిరూపించబడినది. యజ్ఞకార్యము సమాప్తమయిన తరువాత దేవతలు మనకు యిచ్చిన వనరులలో ఒక అంశము వారికి ప్రసాదముగా నివేదించబడుతుంది. ఇది ప్రతీక మాత్రమే. మన శ్రద్ధే వారి ఆహారము. అర్పించబడిన సామగ్రిని పరమార్థ భావముతో వితరణ చేయటయే నిజమైన నివేదన. వాస్తవికమైన శ్రద్ధను దేవతలు హర్షిస్తారు. దేవదక్షిణ దేవత్వవికాసము కొరకు అవసరమయ్యే ముఖ్యమైన రెండు చరణాలుగా చేయబడుతుంది. (two stages)

1. దేవత్యానికి అనూకూలమైన దుష్టప్రవృత్తులను వికారములను తగ్గించుకొనుట :-

దీనినే గురుదేవులు సంయమనము అని అన్నారు. దుష్టప్రవృత్తులను అరికట్టటానికి 4 రకాల విశేష ప్రయత్నాలు చేయాలి. వీటి అన్నింటిలో మొదటిది అతి ముఖ్యమైనది

అ) సమయసంయమనము :- ఇక్కడ మనము తాబేలు, కుందేలు కధను

గుర్తుకు తెచ్చుకోవాలి. ప్రతి సాధకుడు తాను నిర్ణయించుకున్న లక్ష్యాన్ని సాధించటానికి కావలసిన వనరులను, విశేషక్షేత్రములో నిపుణతను పెంపొందించుకోవటానికి కొంత సమయాన్ని టైమ్ టేబుల్ వేసుకుని నిత్యము ఆచరించాలి.

అ) ఇంద్రియ సంయమనము :- ముఖ్యముగా స్వాదేంద్రియము ద్వారా భౌతిక శరీర ఆరోగ్యమును అభివృద్ధి చేసుకోవాలి. దీని కొరకు నియమిత అవధులలో నిర్ణీత పరిమాణములో పోషక విలువలు తెలుసుకొని ఆహారమును తీసుకోవాలి. బ్రహ్మచర్యము ద్వారా ప్రాణమయ, మనోమయ శరీరాల ఆరోగ్యమును బాగుచేసుకోవాలి. ఆసన, ప్రాణాయామ, ధ్యానములకు ప్రతిరోజు నిర్ణీత సమయాన్ని కేటాయించుకోని నిష్ఠగా చేసుకోవాలి.

ఇ) విచార మరియు వాక్ సంయమనము :- దీనినే స్వాధ్యాయము అంటారు. స్వాధ్యాయములో చదివిన ముఖ్య విషయాలను ఆచరణగా మార్చుకొనుటకు ప్రతిరోజు ఎంత సమయమును కేటాయిస్తామో నిర్ణయించుకోవాలి.

ఈ) అర్థసంయమనము :- మనకు ఉన్న వనరులలో సాధ్యమైనంత తక్కువ డబ్బును వ్యక్తిగత, కుటుంబముల కొరకు ఖర్చు చేస్తూ, మిగిలిన దానిని మహాకాలుని చరణాలకి సమర్పించేటానికి తగిన ప్రణాళికలు వేసుకోవాలి.

2. దేవత్వానికి అనుకూలమైన సత్ప్రవృత్తులను సత్కర్మలను దైనిక జీవితములో పెంపొందించుకొనుట :
దీనికి గురుదేవులు త్రివిధ పద్ధతులనందించారు.

అ) ఉపాసన :- దీనిలో గాయత్రీ మంత్ర జపము, గాయత్రీ మాతకు పంచోపచారపూజ ముఖ్యమైనవి.

ఆ) సాధన :- ఉపాసనలో అలవరుచుకున్న లక్షణాలను నిత్యజీవితంలో నిరంతరం ఆచరణలో పెట్టటం సాధన.

ఉపాసనలో అలవరుచుకోదలచిన లక్షణాలను నిత్యజీవితంలో సాధించుకుంటాం.

ఇ) ఆరాధన :- సాధించిన లక్షణాలను, గుణాలను విరాట్ పురుషుని సేవకు వినియోగించుట ఆరాధన.

స్వాహా అని ఉచ్చరిస్తూ వేయబడిన ఆహుతుల తరువాత “స్వధా” -కర్మగా దేవదక్షిణ యివ్వాలి. అప్పుడే యజ్ఞ ప్రక్రియలో నిజమైన పూర్ణాహుతి యిచ్చినట్లు. దేవదక్షిణ యజ్ఞమయ భావనలను వ్యక్తపరచటానికి అడ్డుతగిలే అలవాట్లను గుణాలను వదిలివేయుట మొదటి చరణము అయితే రెండవ చరణము నియమిత ఉపాసన నియమిత స్వాధ్యాయము, లోకకళ్యాణ ఆరాధన కొరకు తన సమయమును, సాధనను, ప్రతిభను ఉపయోగించుకొనుటకు అవసరమయిన నిర్ణయాలను తీసుకొనుట.

అశ్వమేధ యజ్ఞముల ద్వారా ఉత్పన్నమయిన ప్రచండ దివ్యశక్తిధారుల “దేవదక్షిణ” సంకల్పాలను అత్యంత సులభముగా నెరవేర్చుకునే వీలును కలుగ జేస్తాయి. మానవజాతి ఈ సదవకాశాన్ని ఉపయోగించుకొని తమ శౌర్యాన్ని, సామర్థ్యాన్ని దేవదక్షిణ కార్యాలలో నిరూపించుకొంటారని ఆశిస్తున్నాము.

సూక్ష్మ జగత్తును పరిశోధించి - పరాప్రకృతిని అహ్వానించుట .

ఈనాడు ప్రదూషణము గురించి ప్రతిచోట చర్చించబడుచున్నది. కాని తత్వదర్శి ఋషులు సూక్ష్మవాతావరణ ప్రదూషణము గురించి ఎక్కువగా ఆలోచిస్తున్నారు. ఎందువల్లనంటే భౌతిక జగత్తులో మలచబడిన ఆలోచనలు, భావనలు, క్రియాకలాపములు సూక్ష్మ వాతావరణనిర్మితికి అనుగుణ్యంగా ఉంటాయి. అంతరిక్షములోని మార్పులు భౌతిక వాతావరణములోని మార్పులకంటే అనేకరెట్లు శక్తివంతమైనవి.

వ్యక్తి తన నిజ జీవితంలో పూర్తిగా స్వతంత్రుడు. శక్తివంతుడు. కాని విశాల బ్రహ్మాండములో జరిగే అనేక పరిస్థితులలో అతను సర్వదా అశక్తుడవలే కన్పిస్తాడు. అందువల్ల మనిషి వాతావరణాన్ని మార్చుటకు సర్వదా శక్తిహీనుడు అనుకొనుట పొరపాటు. విత్తనము చిన్నదైన వృక్షము యొక్క అన్ని సంభావనలు దానిలో ఉన్నాయి కదా. జడ ప్రకృతి వైభవము ఎంత విశాలంగా ఉన్నా దానిపై నియంత్రణ చేతనత్వానిదే, దృశ్య మానవ ప్రపంచము బ్రాహ్మీ చేతనత్వము యొక్క శరీరము. వికశించిన జీవాత్మ, బ్రాహ్మీ చేతనత్వముతో ఏకత్వము చెంది

ప్రకృతి ప్రవాహాన్ని మనోవాంఛిత దిశలో మళ్ళించ గలిగే సామర్థ్యాన్ని పొందుతుంది. చేతనత్వ ప్రహారమువల్ల (pulsations from consciousness) భౌతిక జగత్తులో మానవీయ సంకల్పములు తుఫానులో ఎండుటాకులు వలే ఎగిరిపోతాయి. యుద్ధోన్మాదము కూడా ఇటువంటిదే. విశాల మానవసమూహాలు ఒక సమ్మోహనావస్థలో ఉంటాయి. ప్రజాతంత్ర తరంగాలు రాజతంత్రాన్ని ప్రపంచ చిత్రపటమునుంచే పీకి పారేసాయి. సామ్యవాద తరంగము లేచి వ్యాపించి విలీనమవుతోంది. కాని తరంగమంటేనే ఆటు, పోటులు ఇది లక్షలాది సంఖ్యలో మానవసమూహాలను ఒక దిశనుంచి లాక్కుని వెళ్ళి ఎచ్చటికో తీసుకుపోతాయి.

బుద్ధభగవానుని ధర్మచక్రప్రవర్తన ఇటువంటి ' ప్రవాహా ' ప్రధానమైనదే తప్ప సాధన ప్రధానము కాదు. బుద్ధుడు తయారు చేసిన ప్రవాహవేగములో లక్షలాది సువిజ్ఞులు, సుయోగ్యులు, సుసంపన్నమయిన వ్యక్తులు ఆత్మహుతి ఇవ్వటానికి ధర్మసైనికుల పంక్తిలో వచ్చి నిలబడ్డారు. ధర్మప్రవర్తకులందరూ కూడా తమ తమ విశిష్ట పద్ధతుల ద్వారా ఆ యా కాలాలలో ప్రచండ భావతరంగాలు ఉత్పత్తి చేసారు. ఆ ప్రవాహములో అనేకులు తమ శక్తి సామర్థ్యాలను ఉపయోగించారు.

పూజ్యగురుదేవుల ప్రేరణతో, వందనీయ మాతాజీమార్గ దర్శనములో జరుగబోయే ఈ అశ్వమేధ మహాయజ్ఞ శృంఖలలో ప్రయాజ, యాజ, అనుయాజ చరణాలలో వ్యక్తిగతశీలము, సమాజఉత్కృష్టతకు అవసరమయ్యే కర్మకాండల వెనుకనున్న భావ చింతనను గమనించవచ్చు. ఉత్కృష్టమైన ఆలోచనా విధానము ఆదర్శవంతమైన కర్మత్వ శిక్షణ ఈ అశ్వమేధముల వల్ల ఇవ్వబడతాయి.

పైన చెప్పిన ఉపయోగాలు చాలా మహత్వపూర్ణమైనప్పటికీ అంతకంటే మహత్తరమైన సమర్థవంతమైన ఉపయోగము ఈ అశ్వమేధ శృంఖలలో ఉన్నది. దృశ్యమాన జగత్తులో అదృశ్యశక్తి ప్రవాహాలు క్రియాశీలమగుటకు తగిన పృష్టభూమిని తయారుచేస్తాయి. గాలి వాటమునకు ఎదురుగా ప్రయాణించుట కష్టము దానిని మనకు సహకరించేటట్లు మలచుకొనగలిగితే గమ్యము తొందరగాను, సులభంగాను చేరుకోవచ్చు. యుగసంధి కాలములో జరుపబడుచున్న అభూత పూర్వమైన ఈ అశ్వమేధ శృంఖల ఈనాటి వాతావరణంలో వ్యాపించి ఉన్న స్వకేంద్రిత ఆలోచనా సరళిదిశను పూర్తిగా మార్చి వేయటానికి అవసరమైన చేతనాత్మక సూక్ష్మ జగత్తునుంచి ఆవిర్భవించే ఈ శక్తి ప్రవాహధారలు ఉజ్జ్వల భవిష్యత్తును నిర్మించగలిగే సంభావనలు ఏర్పాటు చేస్తుంది.

రావణవధ తరువాత వాతావరణములో ఉన్న అనుకూల ఆలోచనా సరళి మార్చి వేయటానికి అశ్వమేధ శృంఖలను శ్రీరాముడు పూర్తి చేశాడు. కంసుడు, దుర్యోధన, జరాసంధుడు లాంటి అసురులు సమాప్తమైన తర్వాత వాతావరణములోవున్న విక్షుబ్ధతను తుడిపివేయటానికి శ్రీకృష్ణుడు పాండవులతో అశ్వమేధము చేయించాడు. విశ్వామిత్ర మహర్షి యజ్ఞ సంరక్షణ కొరకు రామలక్ష్మణులను తీసుకు వెళ్ళినందువల్ల యజ్ఞము సఫలమైనది. అది రావణ వధకు అంకురార్పణ జరిగినది. ఇవన్నీ కూడ ఆ కాలంలోని చడీ చప్పుడు లేకుండా జరిగిన మహత్తరమైన క్రాంతలు సూక్ష్మవాతావరణాన్ని మార్చే ఈ ప్రయత్నాలు చాలా సహజంగా ఎటువంటి ఆర్భాటము లేకుండా జరిగిపోతాయి. చీకటిని తొలగించటానికి ప్రయత్నించటం కంటే వెలుతురు తీసుకురావటానికి చేసే ప్రయత్నము మంచిది. ఈ అశ్వమేధ ప్రయోగము కూడ స్థూలముగా పరాప్రకృతిని ఉచ్చస్తరీయ ఉత్కృష్ట ఆలోచనా సరళిని నిర్మించుటకు ఉపయోగించుట.

అశ్వమేధ యజ్ఞ శృంఖలను అంతరిక్షములో ఉన్న ప్రదూషణ యొక్క విషాక్త ప్రభావాలను ఎదుర్కొనే ప్రాచీన ఐతిహాసిక ప్రయత్నాల పునరావర్తనగా గుర్తించవచ్చు. సూక్ష్మజగత్తును అసాధారణముగా ప్రభావితము చేసిన అతి ఉత్కృష్ట ప్రయోజనాలకు ఉపయోగించటానికి చేసే ఈ విరాట్ ప్రయత్నము వైదిక ఋషుల యొక్క సత్యయుగపు మహానుభావుల యొక్క మార్గదర్శక సూత్రాలను అనుసరించుటమే. సత్రవృత్తుల పెరుగుదలతో సహజంగా దుష్ప్రవృత్తుల తగ్గుదల ఏర్పడి యుగక్రాంతి ఉదేశ్యము సులభముగా పూర్తి అవుతుంది. ఈ మహత్తరమైన అభినవ అశ్వమేధ శృంఖలలో వ్యక్తి, సమాజ ప్రకృతి, విశ్వపరిస్థితులను ఆదర్శవంతమైన అతి ఉత్కృష్ట స్థాయికి చేర్చగలిగే ప్రచండ శక్తిధారలను ఉత్పన్నము చేయటానికి, మానవ జాతి మొత్తము సహకరిస్తుందని ఆశిస్తున్నాము.

యజ్ఞప్రక్రియ - దివ్య అనుశాసనము -యజ్ఞసంసద్

యజ్ఞములో మనోవిజ్ఞానము, భావ విజ్ఞానము మంత్రవిజ్ఞానము, క్రియా విజ్ఞానముల యొక్క అద్భుత సంగమము - దివ్యచేతన, సృష్టిగత పరమాత్మ చేతనతో సంబంధము ఏర్పరచగలిగే దివ్యద్వారము. అందువల్ల యజ్ఞము లోని ప్రతి కర్మకాండ వెనుక భావన మొదలగు దానితో దివ్య అనుశాసనము కూడ కలుపబడి ఉంటుంది. ఈ దివ్య అనుశాసనాలు గుర్తించుకొనుటకు యజ్ఞశాలలో వాటి ప్రతీకలు స్థాపించబడతాయి.

యజ్ఞప్రక్రియలన్నీ ఒక క్రమపద్ధతిలో, అనుశాసిత క్రమములో జరిపించుటకు ఒక యజ్ఞసంసద్ నిర్మించబడుతుంది. భావనత్మక పక్షము గురించి ఇంతవరకు చెప్పుకున్నాము. ఇప్పుడు దృశ్య ప్రతీకాత్మిక స్వరూపము దేశకాలానుసారముగా శాస్త్రీయ నియమానుసారము ఏర్పరచబడుతుంది.

ప్రతీకముల స్థాపన

సహస్రకుండ అశ్వమేధ యజ్ఞశాల-దివ్య చిహ్నములు :- చక్రములు, దేవీవిగ్రహములతో యజ్ఞశాల అలంకరించబడుతుంది. కొన్ని ముఖ్యమైన ప్రతీక స్థాపనలు క్రింది విధముగా ఉంటాయి.

యజ్ఞము నాలుగు వైపుల నాలుగు దివ్య ద్వారాలు ఏర్పరచాలి. ఇది దేవ ప్రయోజనానికి మాత్రమే , ప్రజా ఉపయోగానికి మాత్రము కాదు. ఇక్కడ తోరణములుగా - శూల, శంఖ, చక్ర, గదా పద్మ చిహ్నములు ఏర్పరచబడతాయి. పూర్వదిశలో ఎరుపురంగులో శంఖము, దక్షిణ దిశలో నలుపురంగులో చక్రము, పశ్చిమ దిశలో తెలుపురంగులో గదా, ఉత్తరాన పసుపురంగులో పద్మములు స్థాపించ బడతాయి. నాలుగు ద్వారాలవద్ద ఎనిమిది మంది దేవద్వార పాలకులు స్థాపించబడతాయి. జయ - విజయలు, భద్రక - సుభద్రకులు ఆనంద - విశ్వరూపులు, ధృవ - సుప్రసన్నులు.

ఎనిమిది దిశలలో విభిన్న దేవశక్తుల ప్రతీకపతాకాలు స్థాపించబడతాయి. పూర్వదిశలో ఇంద్రవాహనము ఏనుగు తెలుపు రంగులో, అగ్ని కోణములో అతని వాహనము మేక తెలుపు రంగులో, దక్షిణదిశలో యముడి వాహనము మహిషము, ఎరుపు రంగులో నైఋతిలో దుర్గ వాహనము సింహము, తెలుపురంగులో పశ్చిమదిశలో వసువాహనము మకరము, ధూమ్రరంగులో వాయువ్యములో చంద్రవాహనము లేడి, నలుపురంగులో ఉత్తరదిశలో సూర్యవాహనము గుఱ్ఱము, స్వర్ణమరంగులో ఈశాన్యములో శివవాహనము వృషభము, తెలుపురంగులో స్థాపించబడుతాయి. అంతేగాక ఈశాన్యపూర్వ దిశల మధ్యలో బ్రహ్మ వాహనము హంస, నైఋతి పశ్చిమ దిశల మధ్యలో అనంత దేవుని వాహనము గరుడుడు అంకితము చేయబడ్డ పతాకాలు స్థాపించబడతాయి.

ఎనిమిది దిశలలో ఎనమండుగురు దిక్పాలకులకు ప్రతీకగా ఏనుగులు స్థాపించబడతాయి. ఆకాశము పాతాల దిశ దిక్పాలకుల స్థాపన అద్భుతంగా జరుగుతుంది.

యజ్ఞకుండముల ఆకృతి విభిన్న దిశలలో క్రింద చెప్పిన విధముగా ఉంటుంది. పూర్వదిశలో చతురస్ర కుండము(స్తంభన కొరకు) భోగము కొరకు అగ్ని కోణములో యోని కుండము మారణ ప్రయోగాలకు దక్షిణ దిశలలో అర్ధచంద్ర కుండము నైఋతిలో త్రికోణము, శాంతికొరకు పశ్చిమదిశలో వృత్తకుండము ఉచ్చాటనకు వాయువ్యములో షడస్రకుండము, పౌష్టిక కర్మలకు ఉత్తరదిశలో పద్మకుండము ముక్తికొరకు ఈశాన్యములో అష్టాస్రకుండము లోపించబడుతాయి. యజ్ఞకుండ నిర్మాణము, వాటి ఆకృతి, ఉపయోగించబడే రంగులు భావనాత్మక, మనోవైజ్ఞానిక, భౌతిక జ్యోమితియ, తాంత్రిక విజ్ఞానము ఆధారముగా అవసరాన్ని బట్టి నిర్మించబడతాయి.

ఎనిమిది దిశలలో సప్తఋషులు ఎనిమిదవ దానిగా అరుంధతి మూర్తి స్థాపన జరుగుతుంది. ఉత్తరదిశలో గౌతముడు, ఈశాన్య దిశలో భరద్వాజును, పూర్వదిశలో విశ్వామిత్రుడు, ఆగ్నేయములో కశ్యపుడు, దక్షిణములో జమదగ్ని, నైఋతిలో వశిష్ఠుడు, పశ్చిమదిశలో అత్రి, వాయువ్యములో అరుంధతిని స్థాపిస్తారు.

ఎనిమిదవ దిశలలో సప్తఋషులు 8వదానిగా అరుంధతిమూర్తి స్థాపన జరుగుతుంది. ఉత్తరదిశలో గౌతముడు ,ఈశాన్యదిశలో భరద్వాజుడును , పూర్వదిశలోవిశ్వామిత్రుడు, ఆగ్నేయదిశలోకశ్యపుడు దక్షిణములో జమదగ్ని నైరుతిలో వశిష్ఠుడు, పశ్చిమములో అత్రి వాయువ్యంలో అరుంధతిని స్థాపిస్తారు. సర్వతోభద్రచక్రము యజ్ఞశాలలో ముఖ్యదేవత వేదికకు ముందు పూర్వదిశలోవేయబడుతుంది. దానికిఇరువైపులా షోడశమాతృకాచక్రము, ద్వాదశవినిాయక చక్రముఏర్పాటు చేస్తారు.

తత్వవేదికలలో ఆకాశతత్వప్రతీకగా స్వస్తిచిహ్నము దేవవేదిక ప్రకృత పెట్టబడుతుంది. అగ్నితత్వము, నైరుతిలో పృథ్వీతత్వము, వాయువ్యములో వాయుతత్వము, శాన్యములో జలతత్వవేదికలు స్థాపించబడతాయి. యజ్ఞశాల మధ్యలో నవగ్రహ చక్రము ఈ శాన్యదిశలో పంచ ఓం కారవేదిక వాయువ్యంలో క్షేత్రపాల చక్రము, నైరుతిలో వాస్తుదేవత స్థాపించబడతాయి.

ఇది అలంకరణకొరకు స్థాపించబడే వర్ణనకాదు. దీనిలో అతి సన్నిహితమైన ప్రేరణలలు, శక్తులను యజ్ఞీయకర్మకాండలలో యాజకులమనోభావాలను ప్రేరేపించుటకు ఉపయోగించుకుంటారు.

క్రమశిక్షణ కేంద్రము - యజ్ఞ సంసద్

యజ్ఞీయ అను శాసనాన్ని పాటించటానికి పాటింపచేయడానికి యజ్ఞసంసద్ ఏర్పాటు చేయబడుతుంది. యజ్ఞ సంసద్ ప్రముఖ బాధ్యతలు క్రింది విధముగా ఉంటాయి.

యజ్ఞాచార్యుడు :- ఆచార్యుని రుద్రయామల తంత్రములో సర్వాధ్యక్షుడుగా వర్ణించారు. ఏ విశిష్ట ప్రయోజనము కొరకు యజ్ఞము చేయబడుచున్నదో దానికి అనుగుణ్యమైన కర్మకాండ జ్ఞానము ఉండుటయే గాక పని ప్రాముఖ్యత బట్టి తగిన తపశ్శక్తి కూడ ఉండాలి. దేవశక్తులను ఆహ్వానించి ఆకర్షించటానికి యజ్ఞ ఉద్దేశ్యము అనుకూలముగా సూక్ష్మశక్తిప్రవాహాలు తయారుచేయడము తపశ్శక్తి వల్లనే సాధ్యమవుతుంది. దశరథుని పుత్రకామేష్ఠి యజ్ఞము అందరికి తెలుసినదే కదా! వశిష్ఠుడు ఆరోజులలో అతి ఎక్కువ తపస్సంపన్నులైనప్పటికీ ఆ యజ్ఞ ఉద్దేశ్య పూర్తి కొరకు ఉపయుక్తమైన తపశ్శక్తి గల ఋష్యశృంగులవారిని ఆచార్యులుగా నియమించారు. అందువల్లనే ఆ యజ్ఞము అంత శ్రేష్ఠ ఫలితాలను యిచ్చింది. జనమేజయుని సర్వయజ్ఞములో తక్షకుడు ఇంద్ర సింహాసనాన్ని చుట్టుకుపోతే, ఇంద్రుడి సహితముగా ఆహుతులు తక్షకుడిని కూడా ఆకర్షించుట ఆచార్యుని సామర్థ్యాన్ని తెలుపుతుంది. ఈ అశ్వమేధ యజ్ఞశృంఖలలో వశిష్ఠ అరుంధతి వలె సామర్థ్యముగల పూజ్యగురుదేవులు వందనీయ మాతాజీ సంరక్షణలో జరుగుతాయి.

బ్రహ్మ :- ఆచార్య పదము తర్వాత సర్వాధిక మహాత్మ్యపూర్వమైన పదము. ఋత్విక్కులు యజమానుల యొక్క సమస్తకార్యకలాపాలను పర్యవేక్షిస్తూ నడిపించుట ఇతని బాధ్యత. ఇతనికి ముగ్గురు సహాయకులుంటారు.

1. బ్రహ్మణాచ్యంసి :- నిర్దేశమును పాటించేటట్లు చేసేవాడు. సహాయకులుంటారు.
2. అగ్నిగ్రీధ్ర :- యజ్ఞాగ్ని, ఆహుతులను సంయోజన చేసేవాడు.
3. పోతా :- పవిత్రత స్వచ్ఛత మొదలగు వాటిని చూసేవాడు.
4. హోతా :- దేవతలను ఆహ్వానించే ప్రధానపురోహితుడు లేక స్వాగతాధ్యక్షుడు. ఇతనికి ముగ్గురు సహాయకులుంటారు.

1. ప్రశాస్తా 2. అచ్యావాక్ 3. గ్రావస్థత

5. అధ్వర్యు :- సంపూర్ణ యజ్ఞీయ విధివిధానములు తెలిసి యజ్ఞక్రియలను సుసంచాలితము చేసేవాడు. ఇతనికి ముగ్గురు సహాయకులు ఉంటారు. 1. ప్రతి ప్రస్థాతో 2. నేష్ఠా 3. ఉన్నేత.

ఉద్ధాత :- యజ్ఞములో ఉండే దేవస్తుతుల గాన మంత్రాల విశేషజ్ఞుడు. ఇతనికి ముగ్గురు సహాయకులుంటారు 1. ప్రస్థోత 2. ప్రతిహర్తా 3. సుబ్రహ్మణ్యం

సదస్య :- విభిన్న వేదికల దగ్గర కూర్చుని యాజకులు చేసే తప్పులను సరిదిద్దుట వీరి బాధ్యత

. యాజకులు :- సాధన ద్వారా అంతః కరణములో యజ్ఞభావము జాగృతము చేసుకొని భావనా పూర్వకముగా ఆహుతులు సమర్పించేవారు.

శ్రద్ధ యొక్క ప్రాముఖ్యత

శ్రద్ధ లేకుండా చేసే యజ్ఞ కర్మ నిష్ప్రాణము, భగవద్గీతలో శ్రద్ధావిహీనమైన కర్మలు ఫలితమివ్వవు అని

చెప్పబడి ఉన్నది.

అశ్రద్ధయా హుతం ద్రవ్యం తపస్తప్తం కృతం చతత్ ।

అస దిత్యుచ్యతే పార్థ న చ తత్ ప్రేత్య నో ఇహ ॥

మత్స్యపురాణంలో రాజుకి, రాష్ట్రానికి కూడ ఏ విధమైన ఉపయోగము ఉండదు అని చెప్పబడినది.

శాంతి మంగళ హూమేషు నాస్తిక్యం యత్ర జాయతే

రాజువా మ్రియతే తత్ర సందేశో వా వినశ్యతి ॥

అందువల్ల యజ్ఞానికి ముందు యాజకుల శ్రద్ధను ప్రోది చేయటానికి అవసరమయ్యే సాధనలు చేయించడతాయి. యజ్ఞస్థలములో యాజకులశ్రద్ధ అభివృద్ధి చేయడానికి ప్రతీకలు స్థాపించబడతాయి. యజ్ఞసంసద్ కూడ యాజకుల శ్రద్ధ ఉత్ప్రేరణచేసే కర్మకాండను సంచాలన చేస్తుంది.

విదేశాలలో కూడ ఈ అశ్వమేధ యజ్ఞపరంపర అతి ఉత్సాహంగా జరుపబడుచున్నది.

విశ్వాదీకరణ మహాయజ్ఞము :

రాబోయే 20 ఏళ్లలో ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రపంచ చరిత్రలోనో, లేకపోతే గ్రహాల చరిత్రలోనో గొప్ప మార్పు రాబోతోంది. ఇతర గ్రహవాసులు కూడా రాబోతున్నారు మన మధ్యకి. కానీ ఎప్పుడు రాబోతున్నారు అంటే మీరు ప్రయత్నం చేస్తే. మీరు ఇన్వైట్ చేస్తే వస్తారు వాళ్లు. ఇంకో దేశపు ప్రెసిడెంట్ మన దేశానికి రావాలంటే ఆహ్వానించకుండా రాడు. నువ్వు ఇంకో దేశానికి వెళ్లాలన్నా నీకు వీసా కావాలి. నువ్వు అలా అనుకోగానే వెళ్లిపోలేవు. అంచేత ఇతర గ్రహవాసులని పిలవగలగాలి మనం. పూర్వకాలంలో అయితే నవగ్రహపూజ చేసి పిలవగలిగే వాళ్లు. ఇప్పుడు నవగ్రహ పూజ ఎందుకు చేసుకుంటున్నామో కూడా మనకి తెలియదు. శని బాగా లేడనో, శుక్రుడు బాగా లేడనో, ఏదో పిచ్చిగా చేస్తాం తప్ప, అసలు నిజానికి సరిగ్గా చేస్తే ఇతర గ్రహవాసులు నీ దగ్గరకి వచ్చేస్తారు. మనం ఇంటర్ ప్లానెటరీ ఆర్గనైజేషన్ (ఐ.పి.ఓ.) తేవడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాం. అది సాధ్యమే. దానికి కావలసినటువంటి శక్తి కూడా ఈ ఆంధ్రప్రదేశ్ నుంచే వస్తుంది అని ప్రిడిక్షన్ వుంది. ప్రిడిక్షన్ ఉంది అంటే వాళ్లు అలా ప్రిడిక్ట్ చేసారు కనుక జరగదు. అది జరగవలసి ఉంది కనుక వాళ్లు అలా ప్రిడిక్ట్ చేశారు. ముందు వేసుకుంటే జబ్బు తగ్గుతుంది. కానీ ముందు వేసుకోవడం వల్ల జబ్బు తగ్గుతుందని కాదు, ఆ జబ్బు ఉంటే ఈ ముందు వేస్తే గ్యారెంటీగా తగ్గుతుంది.

అంచేత ఆంధ్రప్రదేశ్ వాళ్లు మీరందరూ తలచుకుంటే ఇంటర్ ప్లానెటరీ ఆర్గనైజేషన్ వస్తుంది. దానికి కావలసిన సన్నాహాలు కూడా ఈ మహాలక్ష్మి సాధనలో ఉంటాయి. అందుకే దీన్ని సరస్వతి ,లక్ష్మీ , దుర్గా అనకుండా మహాసరస్వతి, మహాలక్ష్మి, మహాకాళి అంటాము. ఎందుకంటే “మహా” అంటే మనకు కనిపించే ఈ అస్థిత్యం కంటే పైన ఉన్న స్థాయి.

శ్రీవిద్యారణ్యస్వాముల వారు విజయనగర సామ్రాజ్య స్థాపనకి ఈ సాధనని ఇచ్చారు. మళ్ళీ ఈ సాధన బయటకు వచ్చి మనమందరము చేసుకుంటున్నాము అంటే ఆంధ్రప్రదేశ్ కి మీ ద్వారా ఏ శక్తి అందబోతోందో నాకు తెలీదు, చూద్దాం ఏమవుతుందో. కానీ ఈ సాధనకి ఒక విశేషమైన రోజు ఉంది. దాన్ని “గురుపుష్యయోగము” అంటాము. అంటే గురువారం, పుష్యమి నక్షత్రం కలిసిన రోజున చేసిన ఈ సాధన చాలా మంచి ఫలితాలనిస్తుంది.

కానీ తమాషా ఏమిటో తెలుసా, నేను చెప్పున్న ఈ రోజున అంటే 2-12-2004 నాడు గురుపుష్యయోగమే ఉంది. మరి ప్రిడిక్షన్ అన్నీ కరెక్ట్ అవుతాయి అన్నదానికి దీనిని పెద్ద నిదర్శనంగా తీసుకోవచ్చు.

ఇలాంటి రోజుని వెతికి, క్యాలెండర్ చూసుకుని ఆ రోజు ముహూర్తం పెట్టుకుంటారు .ఇలాంటి దీక్షలు తీసుకోవాలని. కానీ ఈ రోజు అలా మనం చూడలేదు, కానీ అలా కలిసి వచ్చింది ఈ ప్రకృతిలో. ఈ శ్రీమహాలక్ష్మిసాధన అనే గురుదీక్ష ఇక్కడున్న వారందరికీ గురుపుష్యయోగంలోనే లభించింది. చాలా అరుదుగా సంవత్సరానికి ఓ 5, 6 సార్లు మాత్రమే గురుపుష్యయోగము వస్తుంది. కానీ దానికి మనం క్యాలెండర్ చూసుకోవాలి. కానీ ఇవాళ పోద్దునే వచ్చింది అది, మనం ముందు ప్లాన్ చేసుకోకపోయినా.

కానీ దీనిని మనం ఉపయోగించుకోవాలి అంటే మీరు రెగ్యులర్ గా దీన్నిపఠించాలి.. దానికి బాగా ప్లాన్ చేసుకుని యజ్ఞంతో పాటు ఇది చేసుకుంటే గ్యారెంటీగా పని చేస్తుంది. చదివేశాను, కానీ పరీక్ష రాయను అంటే

ఫలితం నీకు రాదు. చదవలేదు పరీక్ష రాస్తావు, అయినా ఫలితం నీకు రాదు. అంచేత చదవాలి, ప్రాక్టీస్ చేయాలి. అలా ప్రాక్టీస్ చేయడాన్నే యజ్ఞము అంటాము మనం. ఇప్పుడు మనం చదివినటువంటి మూడు శక్తులు, మహాసరస్వతి, మహాలక్ష్మి, మహాకాళి.

ప్రపంచం ఈ మూడింటినీ ఉపయోగించుకునే విధానాన్ని యజ్ఞము అంటాము. చాలా మంది యజ్ఞము అంటే ఏమనుకుంటారు అంటే నాలుగు సమిధలు పెట్టి అగ్ని రాజిల్ల జేసి, ఆహుతులు వేసి స్వాహా, స్వాహా అంటే యజ్ఞము అని. కానీ “యజ్ఞానాం జపయజ్ఞోస్మి” అంటాడు శ్రీకృష్ణుడు. అంటే జపం కూడా యజ్ఞము అని తెలుస్తోంది కదా.

దాంతరువాత స్వాధ్యాయ యజ్ఞము అని ఒక యజ్ఞము ఉంది. అందరూ విద్యార్థులు అది చేస్తారు. అంచేత ఆ స్టడీ చేసినప్పుడు నీకు ఫలితం వస్తుంది. కదా! అంచేత యజ్ఞము అంటే అర్థం అయ్యింది కదా. ఇట్ ఈజ్ ఏ ప్రోసెస్ ఆఫ్ గోయింగ్ ఎలాంగ్ ఎ పాత్ - అంటే మార్గము అని. అంచేత యజ్ఞము ఎప్పుడు కూడా ప్రమాదరహితమైన, నిష్కంటకప్రాయమైన మార్గమని అర్థము.

యజ్ఞం అంటే రాజమార్గము. అనేక మంది మహర్షులు, అనేక మంది మహాత్ములు ఆ దారి వెంట ప్రయాణిస్తే నీకు ఫలితం వస్తుంది అన్నారు. మనం మార్గంలో వెళ్లం. ఇంకో దారిలో వెళ్తాం. రిజల్ట్ రావు. దారి తప్పుతాం. అంచేత యజ్ఞము అంటే, ఈ మూడు శక్తులని ఉపయోగించుకొనే దారి. ఏ మూడు శక్తులని ఉపయోగించుకుంటాం? సంకల్పము, జ్ఞానము, వనరులు. దాన్నే మనం ఇచ్ఛాశక్తి, జ్ఞానశక్తి, క్రియాశక్తి అంటాము. ఇచ్ఛా ఈజ్ సంకల్పా, దట్ డిసైర్. జ్ఞానా అంటే ఎలా చెయ్యాలో, క్రియా యుటిలైజింగ్ ఇట్. యుటిలైజింగ్ వాట్? వనరులు మరియు జ్ఞానము. ఉదాహరణకి పాయసం తయారు చేయాలి. దానికి ముందు తయారు చేయవలసిన జ్ఞానం ఉండాలి, కావలసిన వనరులుండాలి. జ్ఞానము ఉంది, వనరులు ఉన్నాయి. కానీ నీకు బద్ధకంగా ఉంది అంటే సంకల్పం లేదు, కోరిక లేదు.

అంచేత ఇచ్ఛాశక్తి, జ్ఞానశక్తి, క్రియాశక్తి ఈ మూడింటినీ కలిపి మన లక్ష్యము వైపు వెళ్లేటటువంటి మార్గాన్ని యజ్ఞము అంటాము.

చాలా మందికి యజ్ఞము అంటే ఈ అర్థమని తెలియదు. మాస్టర్ అరవిందో చెప్పాడు ఈ అర్థాన్ని. య+జ్ఞ+ము= యః ఎవడికైతే తెలుసో వాడు ఇచ్ఛాశక్తి, జ్ఞానశక్తి, క్రియాశక్తి తెలుసుకుని ఆచరించవలసిన మార్గముని యజ్ఞము అంటాము.

అంచేత యజ్ఞము చేస్తున్నప్పుడు మీ దగ్గర సంకల్పం ఉండాలి యజ్ఞం ఎందుకు చేస్తున్నారో. రెండవది ఆ లక్ష్యాన్ని పొందడానికి ఏం చేయాలో, ఎలా చెయ్యాలో అనే జ్ఞానం ఉండాలి. దాని తరువాత ఆ లక్ష్యాన్ని చేరటానికి కావలసిన క్రియ చేయగలగాలి.

మరి ఈ మూడూ ఉంటే చాలా మాస్టారు! దేనికైనా, ఏ లక్ష్యానికైనా, ఎనీ ఎలక్ట్రికల్ ఆపరేటన్, టి.వి కావచ్చు, ఫాన్ కావచ్చు, కంప్యూటర్ కావచ్చు, ఏ విద్యుత్ ఉపకరణాన్ని ఉపయోగించుకోవాలన్నా దానికి మూడు కావాలి. పాజిటివ్, నెగిటివ్, ఎర్త్ కావాలి. ఈ మూడు ఉంటే చాలు. అలాగే ఏ కోరికనా తీరడానికైనా ఈ మూడూ ఉండాలి.

అంచేత ఈ మూడింటినీ కలిపేటటువంటి ఒక యజ్ఞాన్ని మీకు ఇంట్రడ్యూస్ చేస్తున్నాను. దాన్ని గాయత్రీ లలితా , భాగవత , విశ్వఏకీకరణ యజ్ఞం అంటాము.

దీనిలో మొదటిది గాయత్రీ. గాయత్రీ అంటే మంత్రం అనుకుంటే అది గాయత్రీ కాదు.

గాయత్రీ అంటే “నాకు సద్బుద్ధి కావాలి” అనే సంకల్పం. అది గాయత్రీ మంత్రంలో కూడా ఉంది. ఇవంతా కాకుండా, ఓ సూర్య దేవా! నాకు సద్బుద్ధి ఇవ్వు అని ప్రార్థించినా గాయత్రీ చేసిన ఫలితమే వస్తుంది. చాలా జాగ్రత్తగా అర్థం చేసుకోండి.

గాయత్రీ మంత్రాన్ని ఋషులు శబ్దవిజ్ఞానాన్ని ఉపయోగించి మనకు అందించారు. గాయత్రీ మంత్రములో, శబ్దాన్ని విజ్ఞానముతో కలిపి ఇచ్చారు కనుక అది సద్బుద్ధిని తొందరగా ఇస్తుంది.

“ఓం భూర్భువః స్వః తత్వవితుర్వరేణ్యం భర్గోదేవస్య ధీమహి, ధియోయోనః ప్రచోదయాత్” అనే అక్షరమాలిక శబ్దవిజ్ఞానముతో ఇవ్వబడింది కనుక తొందరగా పని చేస్తుంది.

ఉదాహరణకి, నేను కుడి చేయి పైకి ఎత్తండి, కుడి చేయి పైకి ఎత్తండి, కుడి చేయి పైకి ఎత్తండి, అని అంటూ వుంటుంటే - చూశారా నేను ఇన్ని సార్లు అలా అన్నా ఒకరిద్దరు మాత్రమే ఎత్తారు. అంటే శబ్దము తెలిసి, దాని అర్థము తెలిసి కూడా నువ్వు తొందరగా ఆచరించవు.

అలాగే గాయత్రి మంత్రము ఏం చెప్తోందో నీకు తెలియక పోతే, దాన్ని ఆచరణలో నువ్వు పెట్టక పోతే ఏం లాభం. కానీ ఋషులకి మన ఈ బలహీనత తెలుసు. వీళ్లకి ఏం చెప్పినా వినరు అని తెలుసు కనుక, శబ్దవిజ్ఞానాన్ని ఉపయోగించుకున్నారు వాళ్లు. ఇప్పుడు కాకపోతే ఇంకో జన్మలో అయినా వాడు లైన్లో పడిపోతాడు. తెలుస్తే మొదటిసారి లైన్లో పడిపోతాడు. రెండో సారి నువ్వు మంత్రం అనక్కరలేదు. నాకు సద్బుద్ధి కావాలి. ఓకే. నువ్వు సరెండర్ అయిపో. సమర్పణ చేసుకో. ఉప్పు లేకుండా, కారం లేకుండా, నూనె లేకుండా ఆహారం తినడం మంచిది అని మీలో తెలియని వాళ్లు ఎవరైనా ఉన్నారా? మీలో అందరికీ తెలుసు, పచ్చి కాయగూరలు ఎటువంటి నూనె, ఉప్పు, కారం లేకుండా తినడం మంచిది అని. కానీ మీలో ఎంతమంది అలా తింటున్నారు?

మంత్రజపం మీకు ఫలితం ఇవ్వాలంటే నీకున్న జ్ఞానాన్ని ఉపయోగించుకోవాలి. నువ్వు ఇంజనీరింగ్ చదివాక, ఉద్యోగంలో జేరతావు. మరి అక్కడ నువ్వు ఏంచేయాలి? అక్కడ నీ జ్ఞానాన్ని ఉపయోగించాలి. ఉపయోగించకపోతే అది నీకు పుడ్ పెట్టదు. ఆచరణలో పెడితే మొదటి రోజు నుంచే మీకు ఫలితాలు రావడం మొదలు పెడతాయి. అది గాయత్రీ అంటే. అంచేత మీకు ముందు సద్బుద్ధి ఎలా రావాలో, ఆ సద్బుద్ధి మార్గంలో ఎలా వెళ్లాలో మీకు ఈ యజ్ఞంలో నేర్పబడుతుంది. గాయత్రి మంత్రము గురించి నేను మాట్లాడడం లేదు. నేను మంచి మార్గంలో వెళ్లాలనుకుంటున్నాను అని ఆహుతులు వేసినా మీకు అవే ఫలితాలు వస్తాయి. ఇంగ్లీషులో ఐ వాంట్ వాటర్ అన్నా, హిందీలో పానీ దో అన్నా, తెలుగులో నీళ్లు కావాలి అన్నా వచ్చేది ఒక్కటే. మరి ఇక్కడెందుకు మీరు సంస్కృతంలోనే అన్నారా, ఫలానా భాషలో అన్నారా అని కన్ఫ్యూజ్ అవుతారు. కానీ అంటే బాగుంటుంది. ఏంచేతంటే సంస్కృత భాషలో ఇంటర్ గెలాక్సీ కనెక్షన్స్ ఉన్నాయి.

ఇక్కడ సూపర్ కంప్యూటర్స్ లో వాడే కండక్టర్స్ గురించి కొంచెం చెప్తాను. ఏ సూపర్ కంప్యూటర్ గురించి ఇప్పుడు సైంటిస్టులందరూ ప్రయత్నం చేస్తున్నారో అది నీ బ్రెయిన్. ఇట్ యూజెస్ దట్ క్వ్యాంటమ్ లెవెల్ పాజిబిలిటీస్. ఇప్పుడు సూపర్ కంప్యూటర్స్ ని మించిన క్వ్యాంటమ్ కంప్యూటర్స్ కోసం సైంటిస్టులు ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. అంటే అతి సూక్ష్మ కంప్యూటర్లన్నమాట. కానీ ఇప్పుడున్న సూపర్ కంప్యూటర్స్ కి ఇన్ని భాషలు అక్కర్లేదు. ఓన్లీ రెండే తెలుసుదానికి. ఎగ్జిస్టింగ్, నాన్ ఎగ్జిస్టింగ్. 0,1. ఒకటి అంటే ఇట్ ఎగ్జిస్ట్, సున్నా అంటే ఇట్ డసన్ట్ ఎగ్జిస్ట్ - యూజింగ్ ద జిరోస్ దే కుడ్ అండర్స్టాండ్ ద గాడ్.

ఋషులు కేవలం సున్నాలని ఉపయోగించి భగవంతుడిని తెలుసుకున్నారు. కానీ నాకు ఈ విషయం నేను ఈ సూపర్ కంప్యూటర్స్ గురించి చదివిన తరువాత అర్థం అయ్యింది. సంస్కృతం కంటే ఇంగ్లీషు మనకి బాగా వచ్చు కనుక. అంటే ఈ గాయత్రి మనల్ని ఈ సూపర్ కంప్యూటర్స్ మానిప్యూలేషన్ కి, ఇంకా పైకి తీసుకొని వెళుతుంది. సూపర్ కంప్యూటర్స్ మీరు ఆపరేట్ చేయగలిగుండాలంటే ఎన్నేళ్లు చదవాలి మీరు. కొన్నేళ్లు చదవాలి కదా. రోజుకి ఎంత సేపు చదవాలి. రోజంతా చదవాలి. అప్పుడు మాస్టర్స్ డిగ్రీ వస్తుంది. మరి అలాంటిది ఈ గాయత్రి యజ్ఞము అదీ చేస్తున్నప్పుడు, ఎంత కష్టపడాలి. కేవలం ఏదో కాసేపు యజ్ఞం చేస్తే సరిపోదు. అంచేత మొదటియాస్పెక్ట్ ఆఫ్ దిస్ యజ్ఞ ఈజ్, ఇట్ డెవలెప్ ఇన్ యు దట్ లాంగ్వేజ్, విచ్ కాన్ బేక్ యూ టు ఇంటర్గెలాక్సీస్, నాట్ ఈవెన్ గ్రహాస్ ఇన్ కోర్స్ ఆఫ్ టైమ్.

రెండోది లలిత. “నేచర్ ఈజ్ ఆల్వేస్ రైట్” అని నాకు తెలిసి లలితాపారాయణలు ఒక్క ఆంధ్రప్రదేశ్ లోనే జరుగుతున్నాయి. కోట్లకోట్లు పారాయణలు జరుగుతున్నాయి. ఈ కోట్ల కోట్ల పారాయణలలో ఉన్న చాలా గొప్ప విషయం ఏమిటంటే లలితా దేవి యొక్క ఆవిర్భావం గురించి మనం మర్చిపోతాం.

“శ్రీమాతా శ్రీమహారాజ్ఞీ శ్రీమత్ సింహసనేశ్వరీ చిద్ అగ్ని కుండ సంభూతా దేవకార్య సముద్యతా”

- అంటే లలిత ఏం చేస్తుంది. డివైన్ వర్క్స్ చేస్తుంది. దేవకార్య సముద్యత - ఉద్యత అంటే సంకల్పం. అంటే ఉద్యమించడం. అంచేత దేవకార్యముల కోసం కూడా ఈ యజ్ఞం ఉపయోగపడుతుంది. మీరు చేయబోయేటటువంటి యజ్ఞము సాధారణమైనటువంటి యజ్ఞము కాదు. కానీ వంట చేయడానికి మన ఇంట్లో ఎటువంటి సామాగ్రి వాడతామో, అలాంటి సామానే ఫైవ్ స్టార్ హోటల్ వాడూ వాడతాడు. మొన్న ఒక మాగ్జెన్ లో

చూశాను. ఓ గుజరాతీ వంటవాడు వంట చేయడానికి రోజుకి 50 మిలియన్ డాలర్స్ తీసుకుంటాడట. వంట చేయడం అంటే అషామాషి అనుకోండి. వాడు ఎప్పుడూ ఆకాశంలోనే ఉంటాడు. అంటే ప్లైట్ లో వెళ్లి వంట చేసి వెళ్తాట్ట. మరి వాడు ఉపయోగించే దినుసులేమిటి? మనం ఇళ్లలో వాడేవే. కానీ తేడా ఎక్కడా అంటే మనం మన కోసమే వండుకుంటాము, వాడు ఇతరుల కోసం వండుతాడు. మరి హోటళ్లలో అక్కడా కూడా ఇతరుల కోసమే వండుతారు కదా, కాదు అక్కడ లాభాల కోసం వండుతారు. ఇంటర్వ్యూ చేసినప్పుడు ఏమయ్యా నీకు ఇంత అద్భుతంగా చేయడం ఎలా వచ్చింది అంటే, నాకు చిన్నప్పటి నుంచి ఇతరులకి పెట్టాలనే కోరిక బాగా ఉండేది. వాళ్లు తిని రుచిగా ఉందని మెచ్చుకుంటే ఆనందించేవాడిని. ఆ సంకల్పంతో నే వంట చేస్తాను, నేనెక్కడ వంట చేసినా అని చెప్పాడు. వెధవ వంట, రోజూ నేనే చేయాలా? అనుకుంటే కిందకి వెళ్లిపోతాము.

దేవకార్య సముద్యతా అంటే నీవు ఎప్పుడైతే ఇతరుల కోసం చేస్తావో, నీకు ఇంకా ఎక్కువ వస్తుంది. ఇది మీరు బాగా గుర్తుంచుకోండి. మీకు ఏదైనా బాగా కావాలనుకుంటే మీరు ముందు ఇవ్వడం నేర్చుకోండి.

గోరింటాకు ఎవరికి వారు పెట్టుకుంటే అది వాళ్ల చేతికి మాత్రమే రెడనెస్ తెస్తుంది. అదే ఇతరులకి పెట్టాలి అనుకుంటే ఆ చేయి ఎప్పుడూ ఎర్రగానే ఉంటుంది. కదా!

దేవకార్య సముద్యతా - ప్రపంచం కోసం ఎలా జీవించాలి? ఇతరుల కోసం జీవించమనడం లేదు, ప్రపంచం కోసం జీవించమంటున్నాను. అది ఎలా?

ఇక్కడ నేర్చుకుంటారు ఈ యజ్ఞంలో. ఈ లలితలో లాస్ట్ లైన్ “శివ శక్త్యకరూపిణి” - ఎప్పుడైతే శివ, శక్తి కలుస్తాయో అప్పుడు కుండలిని జాగరణ జరుగుతుంది. అంటే ఈ లలిత అంటే ఇంట్రస్ట్ ఉన్నవాళ్లు కావాలనుకుంటే కుండలినీ లాభాలు కూడా పొందవచ్చు. కానీ అది లాస్ట్. అంచేత నాకు కుండలినీ జాగరణ అయిపోతే బాగుంటుంది అనుకుంటే ఎలా. కుండలినీ జాగరణకి మొదటి కండీషన్ దేవకార్య సముద్యతా. అది లేకుండా ఈ చివరది రాదు. గాయత్రి సద్భుద్ధి, లలితా మీ కార్యాచరణ ఇతరుల కోసం.

తరువాత చివరది భాగవత. ఇది జగద్గురు కాన్సెప్ట్. ద శ్రీకృష్ణ కాన్సెన్సెస్ కాన్సెప్ట్. గురువులందరూ ఏం చేస్తారు? వాళ్ల జ్ఞానాన్ని ఇతరులకిస్తారు. గురువు నీకిచ్చిన జ్ఞానానికి సమానంగా తిరిగి నువ్వు ఏమీ ఇవ్వలేవు. నీకు అక్షరజ్ఞానం వచ్చింది. నువ్వు ఇంజనీర్ వో, డాక్టర్ వో అయిపోతావు. నీకు అ,ఆ,ఇ,ఈలు నేర్పిన గురువుకి నువ్వు ఏం ఇస్తే ఋణం తీర్చుకోగలవు. నీవు ఏం ఇచ్చినా ఋణం తీర్చుకోలేవు. నేను ఎందుకు ఇవ్వాలండీ, అప్పుడు 20 రూపాయలు ఫీజ్ కట్టాను కదా అంటే అసలు కృతజ్ఞత అనేది లేదు మనకి. ఈ ఎడ్యుకేషన్ సిస్టమ్ ఆ కృతజ్ఞతని నాశనం చేసింది. ఎప్పుడైతే నువ్వు ఫీజ్ వసూలు చేస్తావో, నేను ఇచ్చేశాను అయిపోయింది అనేది వీళ్ల మనస్సులో వస్తోంది. నీకు ఇంజనీరింగ్ విద్య నేర్పినందుకు మీరు ఇచ్చే 20 వేలో, 50వేలో సరిపోతుంది అనుకుంటున్నారా? కానీ అది సరిపోతుంది అని మనమెందుకు అనుకుంటున్నామంటే వుయ్ డోన్ట్ హావ్ గ్రాటిట్యూడ్. కృతజ్ఞత లేదు కనుక రూపాయి పావలా ఇచ్చినా సరిపోతుంది అనిపిస్తుంది. కృతజ్ఞత వుంటే నువ్వు ఏం చేయవచ్చు అంటే నువ్వు ఆ జ్ఞానాన్ని ఇతరులకి పంచాలి. గురుపరంపర అంటాము అందుకే.

నువ్వు గురువుకి ఇవ్వగలిగే ఏకైక గురుదక్షిణ ఏమిటంటే నువ్వు ఇతరులకి ఆ లైన్ లో శిక్షణ ఇవ్వడమే. అదీ నిజమైన గురుదక్షిణ.

ఈ యజ్ఞము అనేది నీకు ఈ మూడు విషయాలను నేర్పుతుంది. 1) సద్భుద్ధి నీకోసం, 2) నీ కార్యాచరణ ఇతరుల కోసం, 3) ఈ జ్ఞానాన్ని ఇతరులకి అందచేయడము-గురుపరంపర.

ఇతరులతో నీ సంబంధం ఎలా ఉండాలంటే లలితంగా ఉండాలి, మృదువుగా ఉండాలి.

మనం అదృష్టవంతులం ఎందుకంటే లలితా పారాయణ యజ్ఞాలు అనేకం జరుగుతున్న ఆంధ్రప్రదేశ్ లో మనం ఉండడం. ఇంకా ఇంకా లలితా పారాయణలు జరగడానికి మీ ప్రయత్నం మీరు చేయండి. చాలా మంచిది అది. ప్లగ్ ఉంది, ఇన్ స్ట్రుమెంట్ ఉంది. కానీ కరెంట్ జనరేట్ అయితే కదా నీ ఇంటికి కరెంట్ వచ్చేది. ఈ లలితా పారాయణ, దేవకార్య సముద్యత అంటే దైవీ ప్రణాళికలో పని చేయటానికి కావలసిన శక్తినిస్తుంది. ఆ మానసిక స్థితిని ఇస్తుంది. ప్రపంచంలో ఉంటుంది అది. ఎవరు ఏం చేసినా కూడా అది ప్రకృతిలో ఎప్పుడు నిలిచే ఉంటుంది.

శ్రీకృష్ణుడు స్వయముగా తన నోటితో చెప్పిన భగవద్గీతని మేము రికార్డ్ చేయగలము అని రష్యన్స్ 7 ఏళ్ల క్రితం అనాన్స్ చేసారు. అంటే ఏ వాక్కు అయినా అది రికార్డ్ అయి ఉంటుంది ప్రకృతిలో. “కురుధ్వం అంక్షితం

స్తోత్రం” అంకితం అంటే ప్రకృతిలో పర్మినెంట్‌గా చెక్కబడుతుంది. అంచేత ఈ పాఠాన్ని మీరు చేస్తూ ఉంటే మీకు కూడా లాభం వస్తుంది నాచురల్లీ. కానీ అది ప్రకృతిలో, వాతావరణంలో చెక్కబడిపోతుంది కూడా. ఎవరయితే కాలంలో ఆస్ట్రెలిగా వెనక్కి వెళ్లగలరో వాళ్లకి అది సులభంగా లభిస్తుంది.

భాగవతము - దీనికి ఆధారము రాశీ చక్రము. 12 రాశుల చక్రము నిజానికి గురుపరంపర. దీనిని కాలచక్రము అని కూడా అంటారు.

ఈ 12 రాశుల యొక్క జ్ఞానాన్ని ఇతరులకి అందచేయగలిగేటటువంటి గురుతత్వము, లేదా పవర్ లేదా గురుపరంపర మన చుట్టూ అంతరిక్షంలో ఉన్నది. అది శ్రీమద్భాగవతంలో మనకి 12 స్కందాలుగా అందచేయబడింది. ప్రతి సద్గురువు జీవిత చరిత్రలో భాగవతాన్ని దర్శించవచ్చు.

మరి ఇక్కడ మన లక్ష్యము ఏమిటి? విశ్వవికీకరణ. మనకి ఎందుకండి, అది పాలిటిషియన్స్ కదా చూసుకునేది. కాదు, అది మనుష్యులే చూసుకోవాలి. ఒక గాంధీ భారతదేశానికి స్వాతంత్ర్యం కావాలి అనుకున్నాడు. ఆ తరువాతే ఆ విధంగా అందరూ కదిలారు. వచ్చేశాక నువ్వు ముఖ్యమంత్రివి అవుతావో, ప్రధానమంత్రివి అవుతావో, లేక ఆఫీసరుగా ఉండిపోతావో అది వేరే విషయం. కానీ సంకల్పం నీది కాదు, స్వాతంత్ర్యము రావడానికి. స్వాతంత్ర్యము వచ్చాక ఆ దేశానికి నీవు మంత్రిగా ఉన్నా, నీవు దాని కోసం కష్టపడలేదు కాబట్టి నీకు దాని విలువ తెలియదు. అర్థం అవుతోంది కదా.

అంచేత ఇప్పుడు ఎలాంటి సమయం వచ్చిందో మీరు కొంచెం మనస్సు పెట్టి ఆలోచించండి. మొబైల్ ఫోన్స్ ద్వారా మీరు ఎక్కడికైనా మాట్లాడచ్చు. ఇ-మెయిల్స్, టి.వి.లలో ఎక్కడో యుద్ధం జరుగుతుంటే నువ్వు ఆన్‌లైన్‌లో చూడగలుగుతున్నావు. ఒక్క సంజయుడే కాదు, ఈనాడు ప్రతి ఒక్కడూ చూడగలుగుతున్నాడు.

ఆ విధంగా గ్రహమంతా ఒకటైంది కానీ, మనం ఒకటి కాలేదు. అదే నిజమైన సమస్య. మనకి వచ్చే బాధ ఏమిటి అంటే ప్రపంచం ఒకటైంది, దానిలో ఉన్న అన్ని సదుపాయాలను ఉపయోగించుకుంటున్నాము, కానీ మన బాధ్యతని మర్చిపోతున్నాము.

ఒక కలెక్టర్ తనకి వచ్చే అన్ని సదుపాయాలను ఉపయోగించుకుంటూ, కలెక్టర్‌గా తీసుకోవాల్సిన బాధ్యత మర్చిపోతే, తీసుకోకపోతే అతనిని కలెక్టర్ పోస్ట్ నుంచి తొలగిస్తారు. దాంట్లో ఎటువంటి దయకి తావు లేదు. నువ్వు న్యూస్‌పేపర్‌లో ప్రపంచం గురించి చదువుతున్నావా, నువ్వు ప్రపంచ మనిషివే, మొబైల్ వాడుతున్నావా, అప్పుడు కూడా నువ్వు ప్రపంచానికి చెందిన వాడివే. అలా ఈ ప్రపంచంలో ఉన్న ఏ కంప్యూటర్‌ని వాడినా నువ్వు ఆ ప్రపంచానికి చెందిన వాడివే, యూ ఆర్ ఏ వరల్డ్ సిటిజెన్. ఒక వరల్డ్ సిటిజెన్‌గా నువ్వు వరల్డ్‌కి సంబంధించిన అన్ని సదుపాయాలను ఉపయోగిస్తూ, విశ్వనాగరికుడుకి లభించాల్సిన వనరులన్నీ నువ్వు ఉపయోగించుకుంటూ, నువ్వు వరల్డ్ సిటిజెన్‌లాగా ప్రవర్తించకపోతే రెండే జరుగుతాయి. ఒకటి నిన్ను ఈ ప్రపంచం నుంచి తొలగించడం - అది జరగదు. బీర్బల్ అక్బర్ కథలలో అక్బర్, బీర్బల్‌తో నన్ను పొగడమన్నాడు. సరే అని పొగడబోతున్నాడు. ఆగు, నువ్వు పొగడితే ఎలా ఉండాలంటే, నేను భగవంతుడికంటే గొప్పవాడిని అనిపించేలా ఉండాలి అన్నాడు. అది మొదటి కండిషన్. రెండవ కండిషన్ అది అబద్ధం కాకూడదు అన్నాడు.

బీర్బల్ సరే అన్నాడు. నువ్వు కనుక ఫెయిల్ అయితే నీకు ఉరి తప్పదు అని బెదిరించాడు అక్బర్. అయినా సరే అన్నాడు బీర్బల్. సభలో అందరూ ఆత్రుతగా చూస్తున్నారు ఎలా పొగుడుతాడా అని. బీర్బల్ అన్నాడు, మహారాజా, దేవుడు చేయలేని పని ఒకటి మీరు చేయగలరు, అది ఏమిటి అంటే దేవుడికి ఎవరిమీదైనా కోపం వస్తే తన రాజ్యం నుంచి ఫో అనలేడు, మీకు మాత్రం కోపం వస్తే ఎవరినైనా దేశంలోంచి ఫో అనగలరు అన్నాడు. అది నిజమే కదా! అంచేత నువ్వు వరల్డ్ సిటిజెన్‌గా అన్ని వాడుకుంటూ, వరల్డ్ సిటిజెన్‌లాగా నువ్వు ప్రవర్తించకపోయినా భగవంతుడు ఫో అనలేడు. కానీ ఆయనకి ఒక ఆల్టర్నేటివ్ ఉంది. అదేమిటింటే ఈ ప్రపంచాన్నే తీసేయగలడు. సహజంగానే ఆ ప్రమాదం మనకి వద్దు అనుకుంటాము కనుక, కనీసం భగవంతుడికి మేం కూడా వరల్డ్ సిటిజెన్స్‌మని అర్థం చేసుకుంటున్నాము. ఈ ప్రపంచాన్ని మేము కూడా ప్రేమిస్తున్నాము, దీనికి మేం చేయగలిగేదేదో ఈ విశ్వవికీకరణ యజ్ఞం ద్వారా చేస్తాము.

ఈ యజ్ఞానికి మనం ఆ పేరే ఎందుకు పెట్టుకున్నాము అనేదానికి వివరణ. మన యజ్ఞం పేరేమిటి? గాయత్రి-లలిత-భాగవత మరియు విశ్వవికీకరణ మహాయజ్ఞము. - - - స్వస్తి - - -

